

Název objektu Objekt Nové scény		
Adresa	Čp. 1393, Nové Město, Národní třída 4, 6, Praha 1	
K.ú./parcela č.	Nové Město/2386/12, 2386/13, 943/1, 943/7	
Architekt	Ing. arch. Karel Prager – Atelier 3 Projektového ústavu Výstavby hl. m. Prahy	
Investor	Výstavba hl. m. Prahy – výstavba účelových staveb	
Projekt	1981 - 82	
Realizace	1981 - 83	
Typ objektu	Objekt občanské vybavenosti – divadlo, kavárna	
Památková ochrana	Vytipováno k navržení na zapsání do seznamu KP, Pražská památková rezervace	

Stručná charakteristika objektu: Objekt Nové scény představuje část dostavby Národního divadla realizovanou na místě klasicistních Kaurových domů odstraněných na konci 50. let 20. století. Stejně jako ony Nová scéna sleduje linii Národní třídy, do níž se obrací severní fasádou. Výsledná podoba tohoto objektu určeného pro umístění společenského sálu byla zásadně ovlivněna přehodnocením původního návrhu týmu architekta Kupky roku 1980. Na podnět scénografa Josefa Svobody a dalších divadelníků požadujících přeměnu tzv. 4. budovy dostavby na nové divadlo byla otevřena diskuse o využití novostavby. Úkolem navrhnout řešení byly pověřeni Zdeněk Kuna, Pavel Kupka a Karel Prager, z předložených studií vyšla vítězná studie Karla Pragera vytvořená za spolupráce sklářského výtvarníka Stanislava Libenského. Pragerův ateliér v Projektovém ústavu Výstavby hlavního města Prahy se nakonec stal realizátorem definitivního návrhu objektu Nové scény s jeho hlavním využitím pro umístění divadelního sálu. Termín dokončení byl stanoven na 18. 11. 1983, tedy ke stému výročí Národního divadla.

Popis: Exteriér Nové scény je rozdělen na dvě kompaktní části, obě se zkosenými hranami a plynule ustupující horní partií, východní hladkou transparentní s pláštěm z termální skla (velkoplošné zasklení lepeným sklem Conex osazeným do kotevních terčů, modul zasklení 240 cm, výškové členění 341 cm) přiléhající k sousednímu klášteru sv. Voršily a rozšířenou západní částí zvednutou na masivních pilířích. Tato část je obložena foukanými skleněnými tvarovkami o rozměru 80 x 60 x 40 cm a váze 40 kg vyrobenými ve sklárnách Kavalier v Sázavě podle návrhu Stanislava Libenského. Pro výrobu tvarovek bylo použito vůči klimatickým změnám odolné sklo SIMAX mající jemně nazelenalé zbarvení. Z tohoto důvodu bylo sklo ošetřeno ozářením, aby získalo teplejší barvu. Odlišností profilů tvarovek vzniká dohromady reliéfní povrch. K provedení pláště části objektu z těchto tvarovek uchycených na nerezových kotvách bylo přistoupeno z důvodu nutnosti dostatečného akustického odclonění hlediště a jeviště od rušné Národní třídy. Skleněné tvarovky tvoří vnější vrstvu těžkého fasádního pláště tvořeného fasádními prvky „FeAl“ s kamenným obkladem. Interiéru veřejnosti přístupných prostor dominuje obklad kamennými deskami ze zeleného leštěného kubánského mramoru Serrano Verde, který je charakteristickým propojujícím prvkem interiéru společenských a veřejných komunikačních prostor Nové scény. Obklady vnějších stěn podnože jsou ze žíhané žuly, dlažby navazující na venkovní podlahovou dlažbu piazzetty žulové smírkované.

Východní část zahrnující vstupní halu a foyery se při nočním osvětlení interiéru za hladkou prosklenou fasádou pohledově uplatňuje v okolním prostoru.

Provozní řešení: Hmotové rozdělení objektu včetně architektonického řešení fasád reaguje na jeho funkční členění rozdělené na provoz diváka – vstupní halu a foyery – a jeviště a scénu. Vnitřní řešení Nové scény rozvržené do sedmi nadzemních podlaží zahrnuje kromě divadelního sálu s hledištěm zasahujícími od 3. NP do 5. NP a jevištěm od 2. do 7. NP i zkušebnu činohry, dnešní baletní sál v 6. NP s přesahem do 7. NP, hlavní foyer ve 4. NP, šatnový foyer s bufetem, dnešní kavárnou ve 3. NP, šatny herců, maskérnu, garderóbu, vstupní halu, technické a další provozní prostory. V prvním podlaží navazující části podzemního objektu jsou umístěny šatny a místnosti technického jevištního personálu. Ve druhém suterénu se nacházejí šatny, maskérny, garderóby a sklady. Hlavní schodiště doplňují další vertikální komunikace – výtahy pro návštěvníky a personál, nákladní kulisový výtah, tři dvouramenná neveřejná schodiště a vřetenová schodiště v technickém bloku za scénou.

Vstupní halu přístupnou z Národní třídy i z vestibulu společného pro Novou scénu a restaurační budovu propojuje s dnešní kavárnou a hlavním foyerem monumentální dvouramenné schodiště na půlkruhovém půdorysu s kruhovým zrcadlem doplněným skleněnou světelnou plastikou od Pavla Hlavy a Jaroslava Štursy, která je jedním z nejvýraznějších uměleckých děl dotvářejících objekt Nové scény. V druhém nadzemním podlaží je při schodišti výstavní prostor symetrický k půdorysu schodiště.

Návrhy interiérů Nové scény vytvořil Karel Prager za spolupráce výtvarníků Martina Sladkého, Zorky Smetanové, Pavla Hlavy, Jaroslava Štursy a Františka Víznera. Hlavní vstup z Národní třídy umístěný v hladké transparentní části doplňuje kovový emblém od Zdeňka Kolářského a O. Patery.

Prameny a literatura:

<http://www.archiweb.cz/buidings.php?type=4&action=show&id=2508>, <http://www.novascena.cz/cs/novascena/99.htm/>,

<http://www.viliamchlebo.sk/nabytok>

Biegel, R., Sedláková, R.: Nová scéna Národního divadla, Národní divadlo 2010.

Šnejdar, J., kol.: Národní divadlo 1983, Pozemní stavby České Budějovice, 1983.

Archiv Národního divadla.

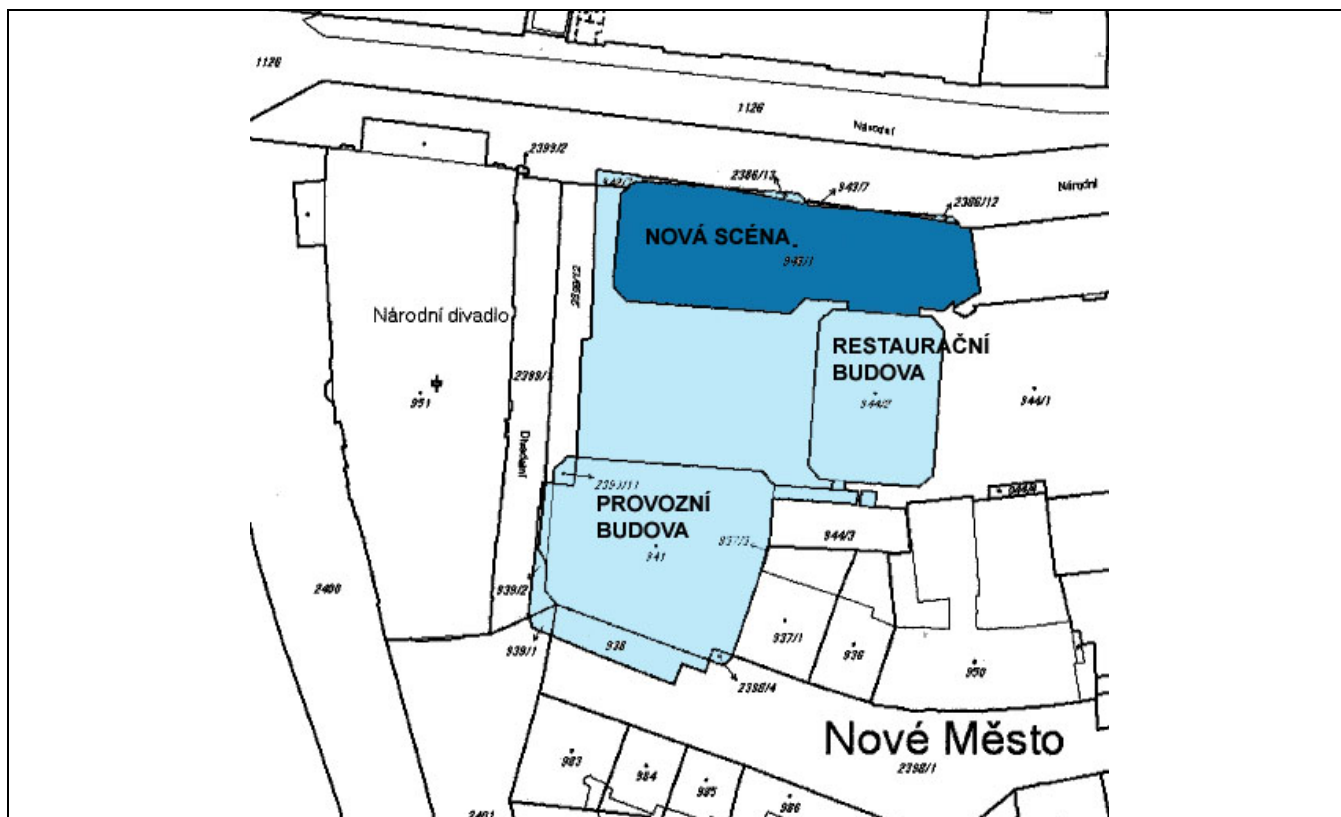
Zpracovatel

Mgr. Kateřina Hubrtová, Ing. arch. Anna Schránilová

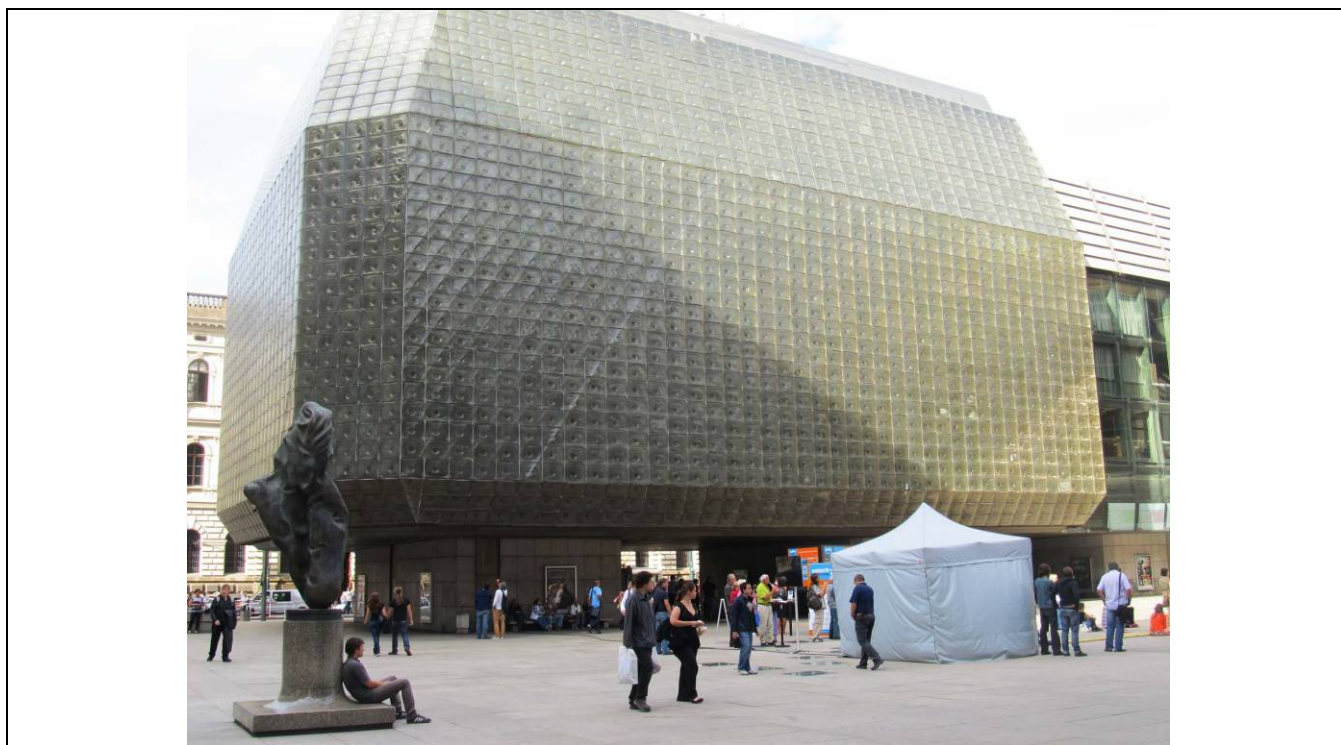
Datum

09/2012

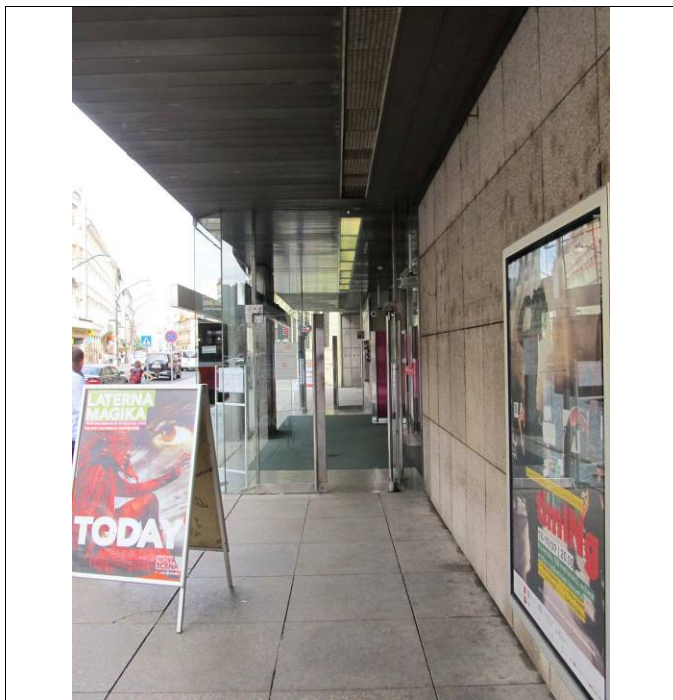
Fotodokumentace - exteriér budova NS

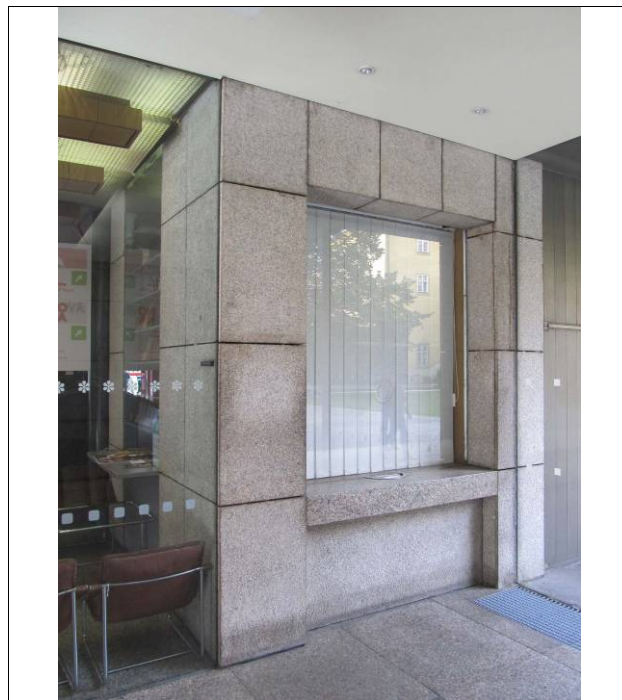
Situace, Nová scéna v rámci areálu dostavby Národního divadla.

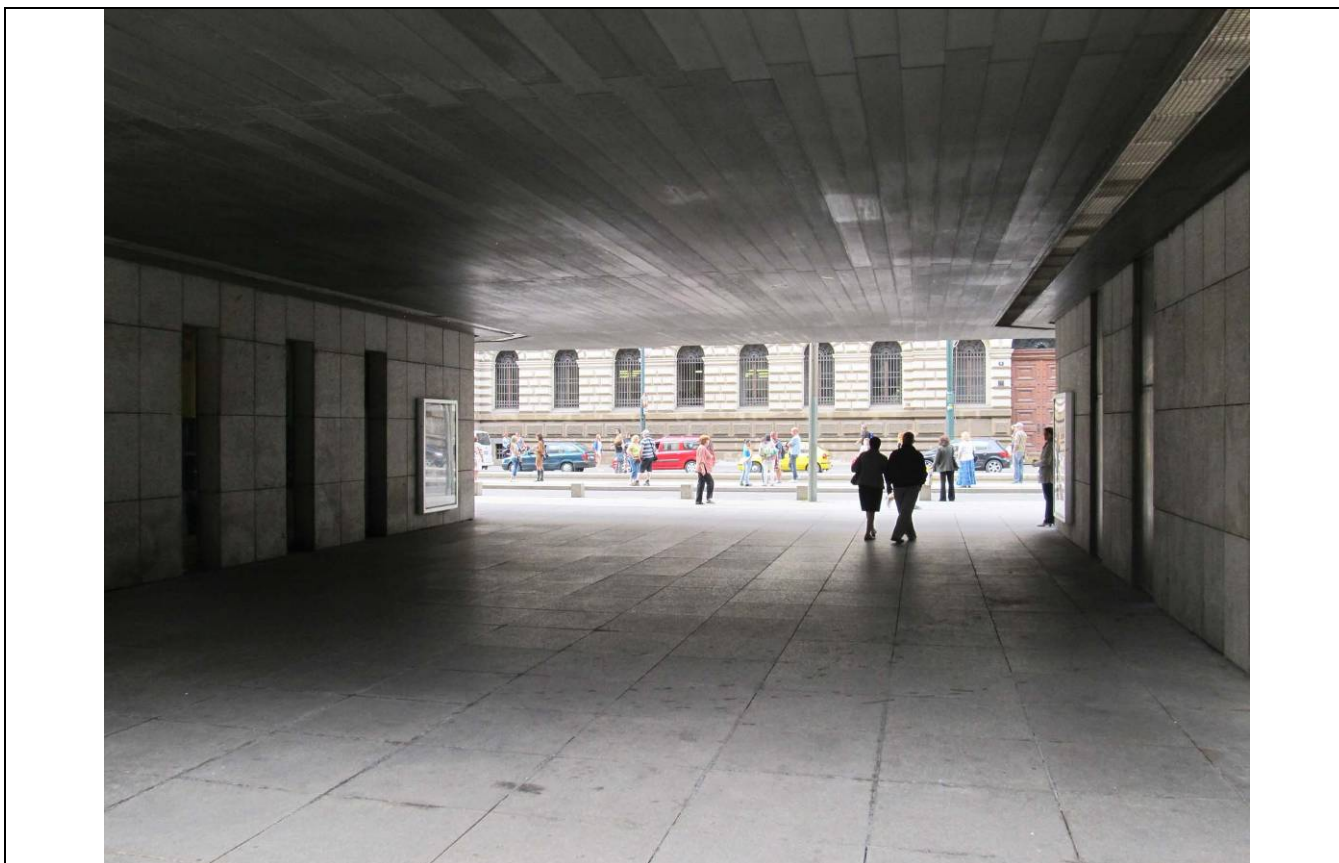
Nová scéna z piazzetty, foto 2012.

Vstup z Národní třídy, foto 2012.

Okénko bývalé pokladny, foto 2012.

Průchod mezi podnožemi, foto 2012.

Veřejné komunikační prostory budova NS

Provozní schéma: Vstupní hala je přístupná z Národní třídy a ze spojovací chodby mezi Novou scénou a restaurační budovou, do této chodby byla situována i okénka předprodeje. Ta jsou v současné době obrácena do vstupní haly vzhledem k oddělení restaurační budovy od areálu Národního divadla. Ústředním vertikálním komunikačním prvkem je monumentální schodiště půlkruhového půdorysu kolem kruhového zrcadla, ve kterém je umístěna skleněná světelná plastika od Pavla Hlavy a Jaroslava Štursy zavěšená ze stropu 4. podlaží. Rozšířením podesty schodiště ve 2. podlaží symetricky k půdorysu schodiště byl vytvořen výstavní prostor. Přes 3. podlaží představující společenské zázemí (bufet – dnešní kavárna, šatna) pokračuje hlavní schodiště do 4. podlaží, kde končí v prostoru hlavního foyer zaujímavějšího výšku dvou podlaží. Odtud je dvěma vstupy umístěnými po stranách při severní a jižní fasádě objektu spojovací chodbou přístupné hlediště. Dveřmi po stranách stěny foyer určené původně pro obraz Česká krajina od Františka Jiroudka bylo možné vstoupit do závodní jídelny, divadelního klubu a bufetu klubu umístěných v 4. podlaží restaurační budovy (ke konci srpna 2012 bylo Národní divadlo nuceno opustit i tyto prostory restaurační budovy, poslední, které ještě využívalo).

Dalším veřejným vertikálním komunikačním prostředkem jsou dva rychlovýtahy umístěné za schodištěm při východní obvodové stěně.

Materiálové řešení: Ve vstupní hale se uplatňuje žulový obklad stěn s tryskaným povrchem a skleněné vstupní stěny, žulové dlažby korespondující s dlažbou piazzetty, jsou formátu 80 x 80 cm s broušeným povrchem. Za schodištěm v prostoru před výtahy jsou dlažba a obklad stěn z mramoru shodného jako u schodiště. Podhled vstupní haly je kazetový s horní voštinovou výplní plnící funkci osvětlení i vzduchotechniky, tvarované lamelové dřevěné (laťovka, překližka) kazety s oblými rohy mají povrch tvořený dýhou v materiálu americký ořech od italské firmy ALPI v mořené a matně lakované úpravě. Tento typ podhledu je společný pro veřejné prostory 1. a 3. podlaží. Výrobou podhledu byl pověřen podnik Jitona.

Kruhové schodiště má v celé své výšce stupně i zábradlí obložené leštěným kubánským mramorem, v tmavém odstínu zelené jsou stupně, ve světlém odstínu zábradlí. Stěny a podlahu rozšířené podesty 2. podlaží tvoří též materiál, dlažba je ve světlezeleném odstínu. Obklad podhledu kruhového schodiště je hladký dřevěný lamelový (laťovka, překližka) dýhovaný americkým ořechem, mořený a lakovaný matným lakem, lamely dvou šířkových rozměrů a lamely doplněné truhlíkem s typovou jednotrubicovou zářivkou délky 150 cm. Hladký je i podhled stropu rozšířené podesty v 2. podlaží (podhled původně měl být totožný jako ve veřejných prostorách 1. a 3. podlaží, nový výtvarný návrh podhledu zpracoval Ak. arch. B. Rychlík), je vyroben z odýhovaných úzkých pruhů laťovky osazené na nosných trámkách. V podhledu je osazen vyjímatelný panel reprobeden a svítidla OMNIA. Dýha z amerického ořechu je lakovaná na matný povrch.

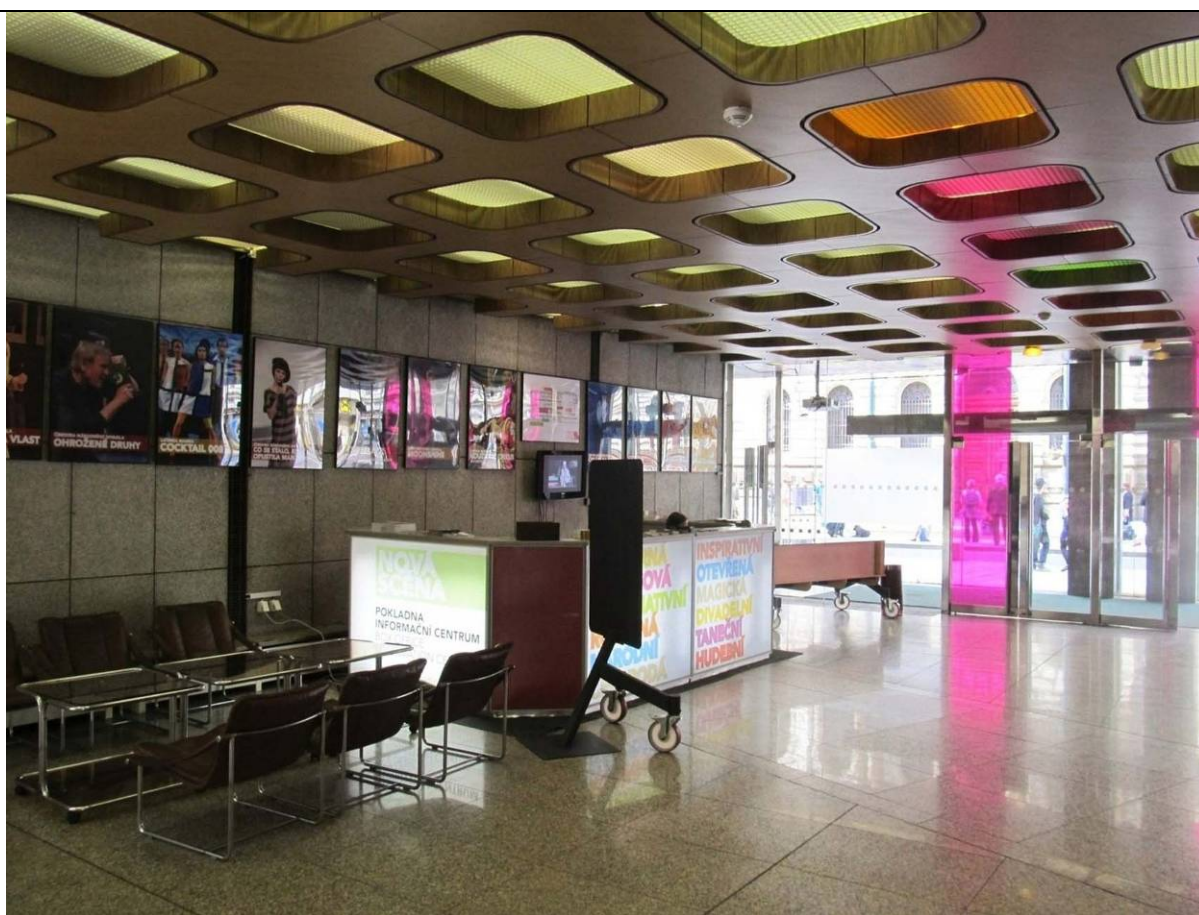
Dlažbou ze zeleného kubánského mramoru světlejšího i tmavšího odstínu je tvořena i podlaha hlavního foyer ve 4. podlaží, stěny oddělující provozní schodiště a hygienická zařízení a stěny výtahového portálu jsou ze středně zeleného mramoru s hnědými žilkami. Prostor uzavírají obvodové zasklené terčové stěny se svislými fasádními táhly obloženými mramorem. Dřevěný šterbinový podhled stropu hlavního foyer s propojením do svislých stěn je plasticky koncipovaný s výtvarně pojatým členěním zahrnujícím i technické prvky vedení vzduchotechniky a osvětlení. Do podhledu a dřevěného obkladu stěn jsou začleněny kovové mřížky vzduchotechniky. Povrchovým materiálem dřevěného podhledu z protipožárních desek THERMAX a obkladu z dřevotřískových desek je mořená a matně lakovaná dýha (americký ořech, od italské firmy ALPI), dveře v dřevem obložených stěnách jsou dřevěné dýhované atypické s kováním z bílého kovu, mořené a opatřené matným lakem. Dýhované desky jsou doplněny konstrukcemi z bukových masivků mořených na barvu dýhy. Obklad stěny určené pro umístění obrazu Česká krajina od Františka Jiroudka je v současnosti zakryt, obraz

nahrazen jiným obdobného formátu a velikosti. Podhled nástupních chodeb do sálu je upraven s ohledem na umístění osvětlovacích skleněných prvků. Stejně jako ostatní dveře veřejných diváckých prostor jsou dveřní otvory tvořeny souvislým pásem mezi podlahou a podhledem přerušeným ve výšce 210 cm spárou otvírání dveří. Výrobce podhledu a obkladů stěn 4. podlaží byl ÚP Bučovice.

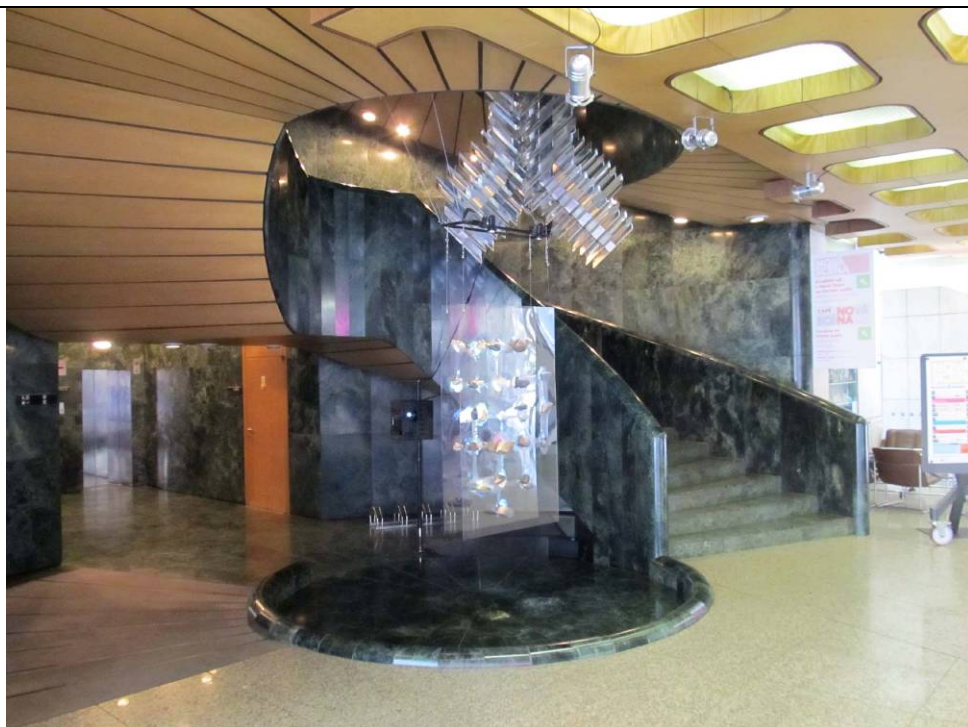
Vnitřní zařízení – vestavěné: pokladna v 1. podlaží - prodejní pult, obklad stěn, úložné skříně (policové a skříňové s nástavcem) - materiál DTD, dýha americký ořech, lak matný, výrobce – ÚP Bučovice.

Nábytek volný: 1. NP – vstupní hala – křesla při stěně pokladny, čalouněná, povrch – kůže, sedák spojený s opěradlem, na kovové trubkové chromované konstrukci, výrobce KODRETA Myjava, označení T 2407, autor návrhu Viliam Chlebo, návrh - 1979;

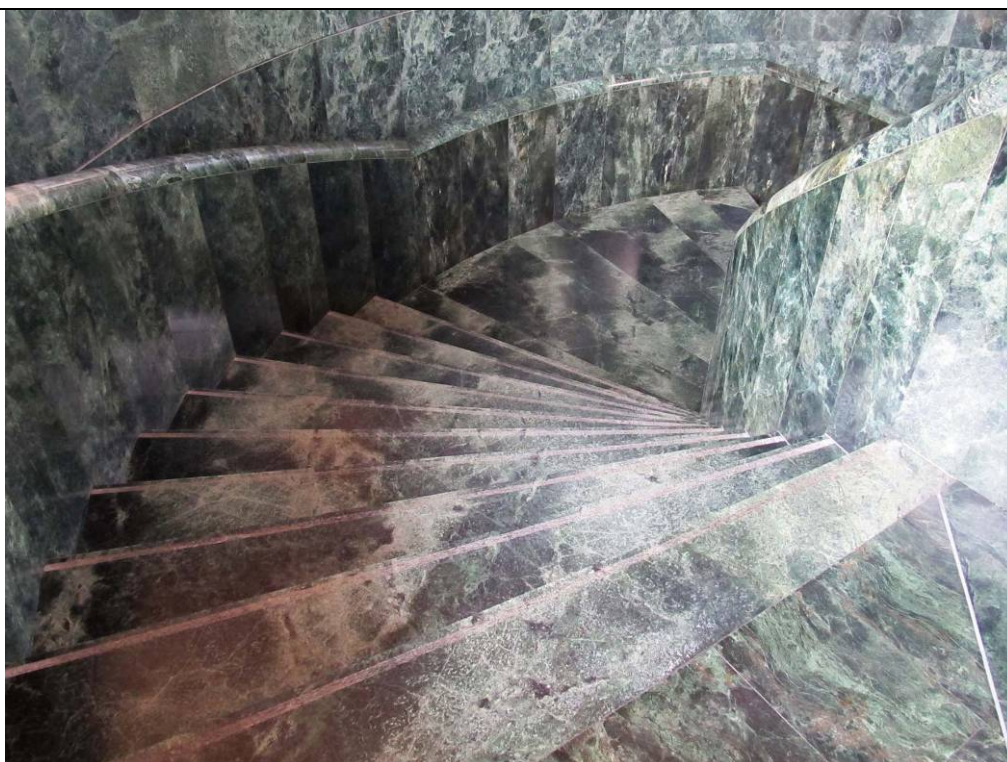
4. podlaží – foyer – tatáž křesla jako v 1. podlaží umístěná v řadách kolem schodiště zády k sobě, doplněná stolky a květinovými stolky – trubková chromovaná konstrukce, skleněná deska stolků nebo dřevěná konstrukce truhlíků, dále samostatné květiníky u stěn, i ve vstupních chodbách k sálu.

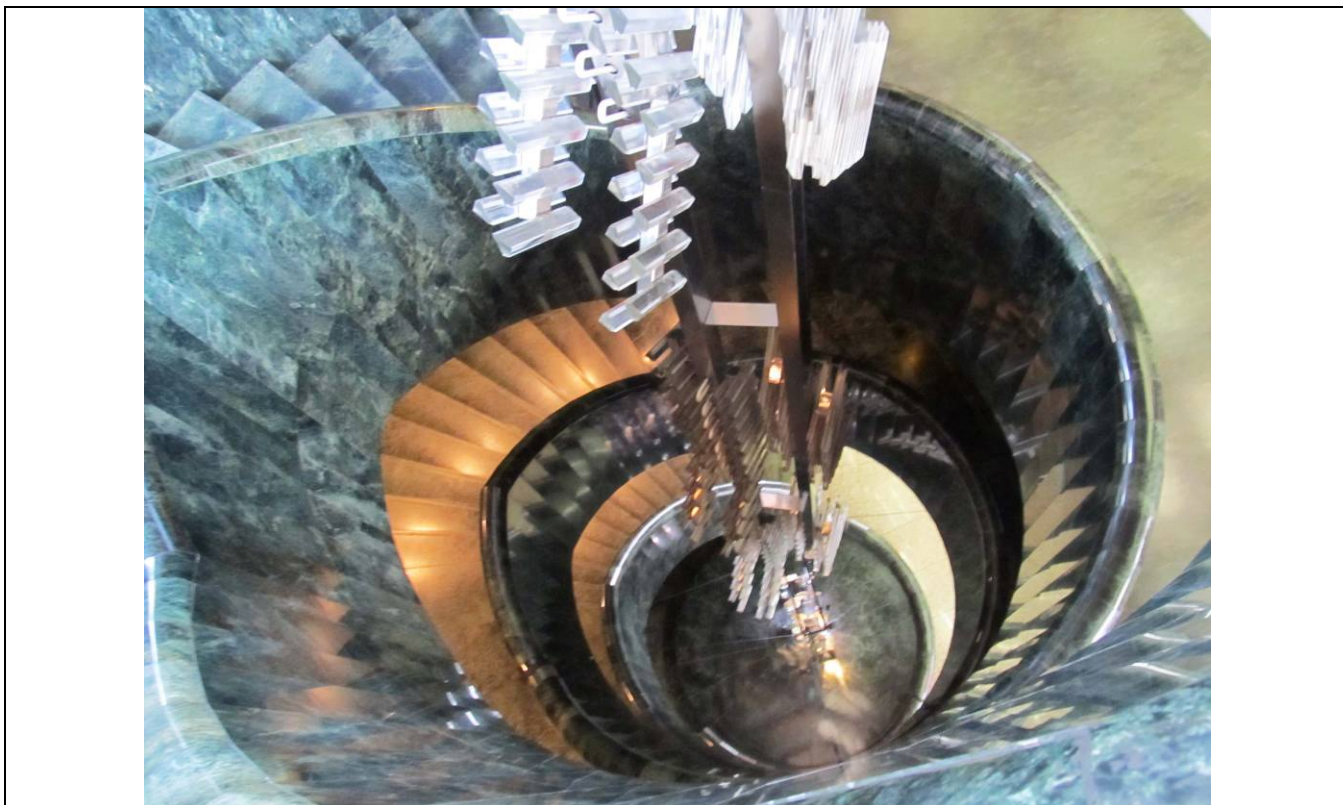
Vstupní hala, foto 2012.

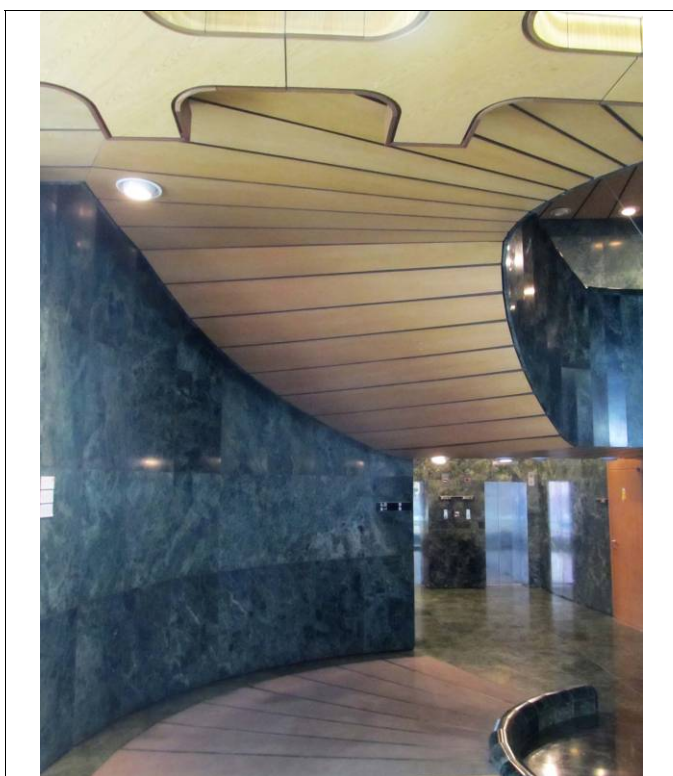
Schodiště – vstupní hala, foto 2012.

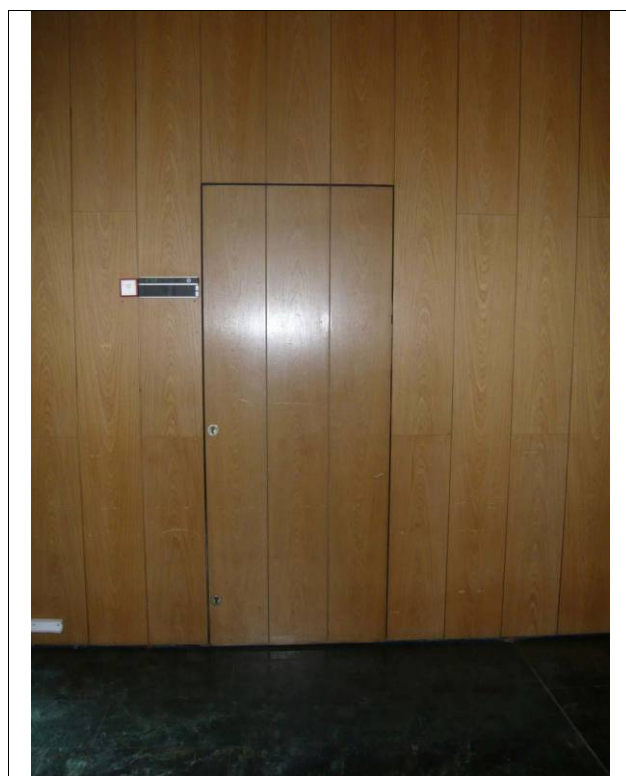
Detail schodiště, foto 2012.

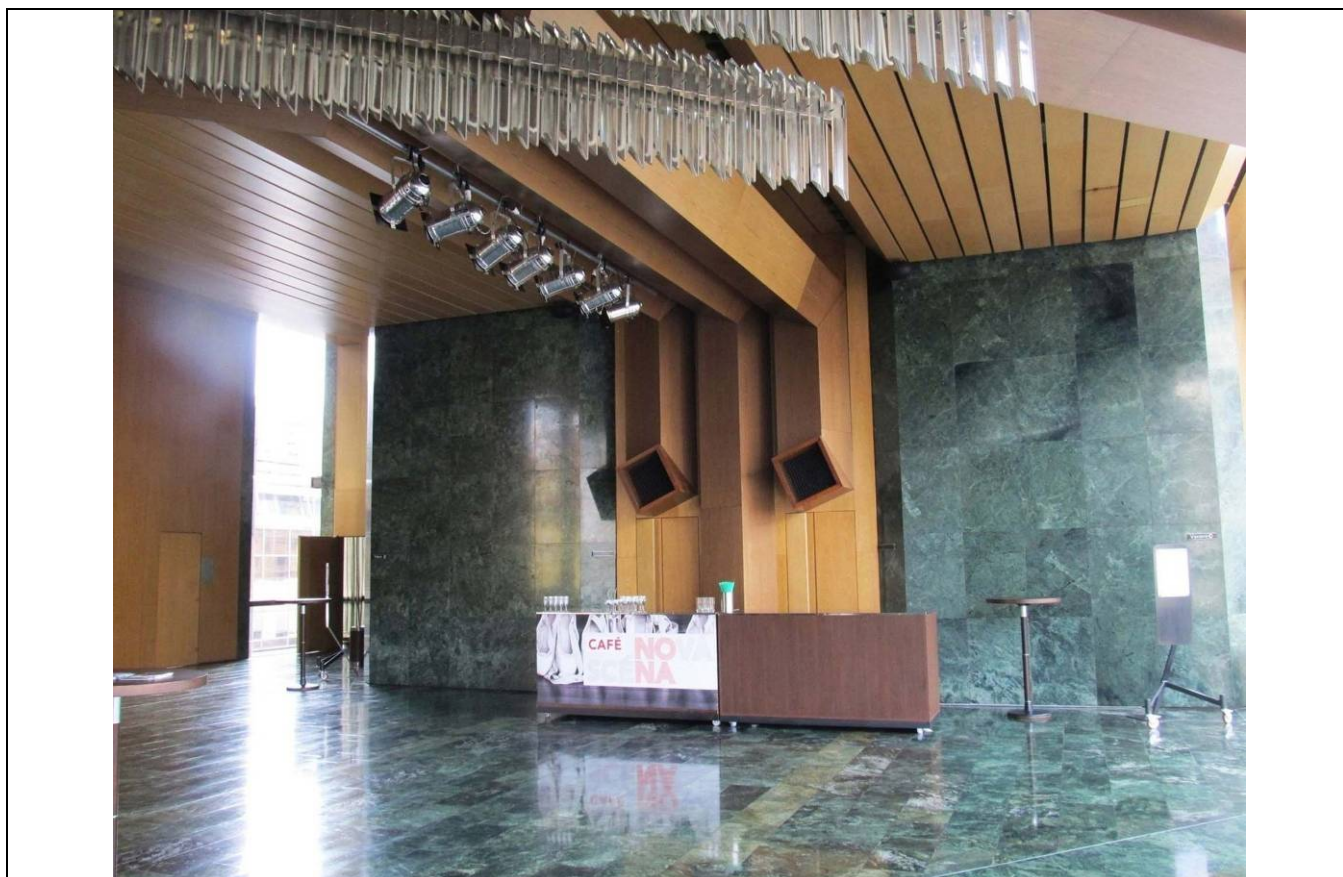
Průhled zrcadlem schodiště, foto 2012.

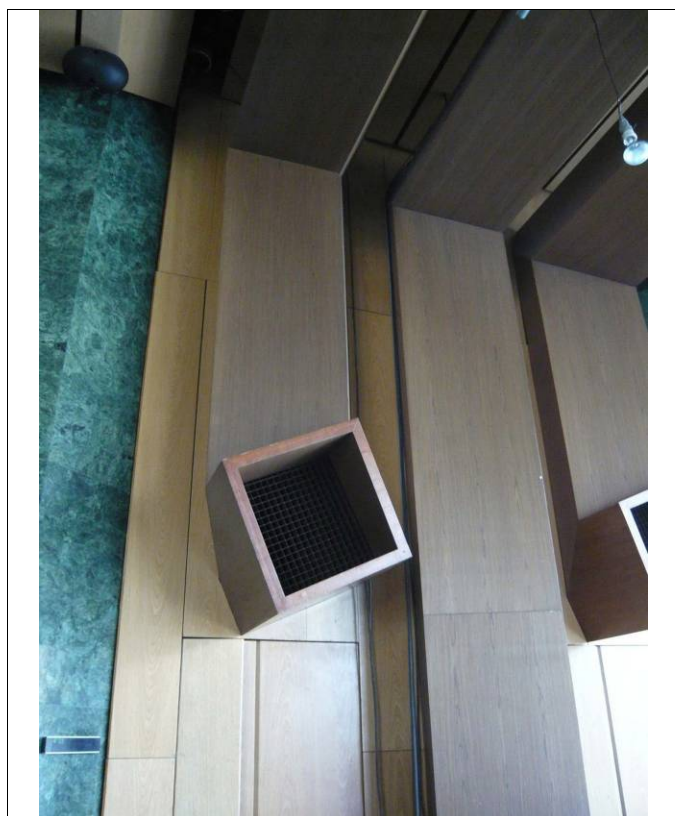
Podhled schodiště, foto 2012.

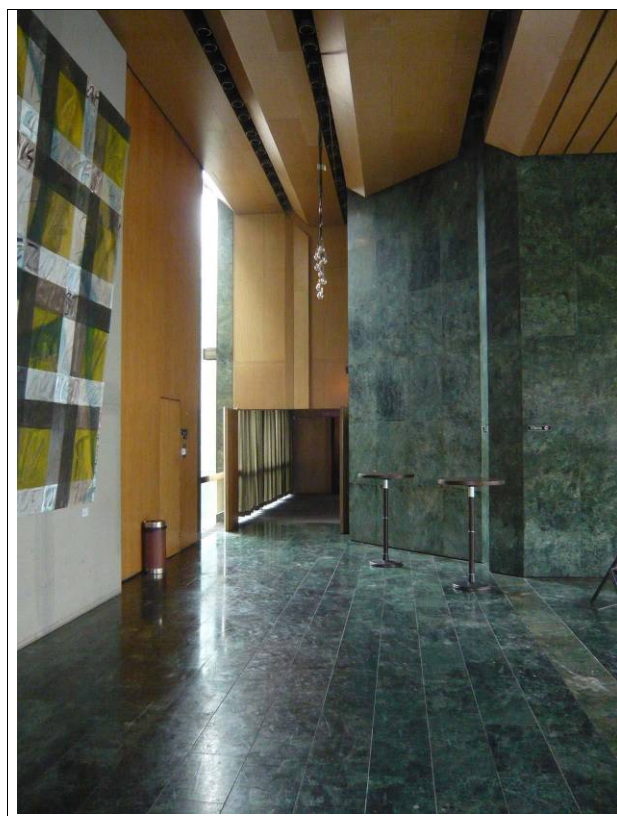
Dveře ve stěně s dřevěným obkladem, foyer, foto 2012.

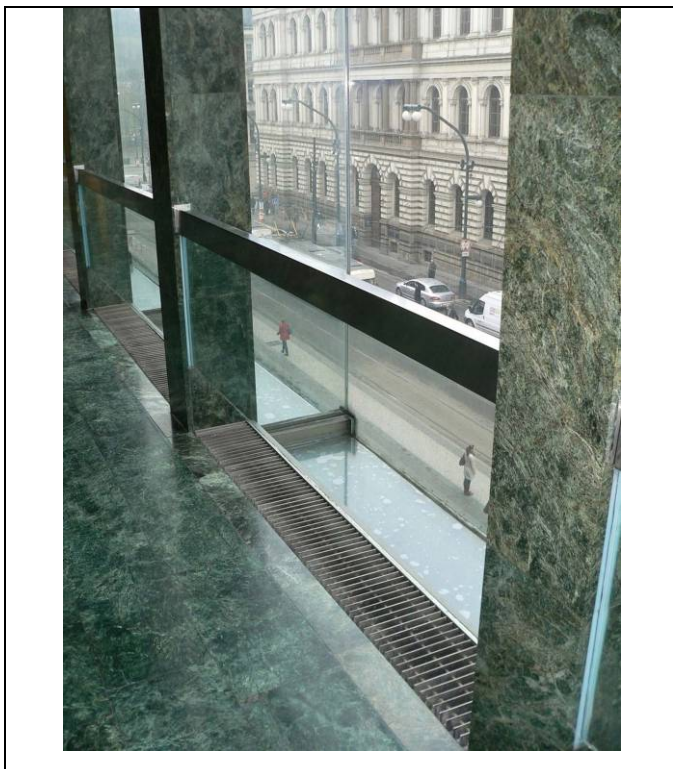
Foyer, foto 2012.

Stěna foyer s vyústěním vzduchotechniky, foto 2012.

Vstup do sálu z foyer, foto 2012.

Napojení na fasádní plášť, foyer, foto 2012.

Křesla a stolek, foyer, foto 2012.

Detail, svítidla v podhledu foyer, foto 2012.

Veřejné společenské prostory budova NS

Provozní schéma: Kruhovým schodištěm přístupný šatnový foyer zaujímá 3. podlaží, v jeho zadní části za hmotami neveřejných schodišť je šatna, zkosení stropu šatny je způsobené jejím umístěním pod hledištěm. Bufet je umístěný při navazujících prostorách restaurační budovy, propojení obou objektů umožňovala šestidílná skládací stěna. Ve 3. podlaží restaurační budovy byly salóanky, bufet se symetrickými dvěma částmi polygonálního barového pultu byl každou obrácen do jedné z budov. Tvořil propojující funkční prvek, zároveň s možností fungovat pro každou část samostatně. V současné době je bufet přeměněn na kavárnu, barový pult byl nahrazen novým, delším. Propojení s restaurační budovou je nefunkční, restaurační budova není majetkem Národního divadla.

Hlavní sál přístupný z foyer ve 4. podlaží je koncipován pro variabilní uspořádání hlediště i jeviště, hlediště lze upravit do tří variant – kukátkové, alžbětinské a arény, v případě jeviště je možné měnit jeho rozměry. Se sklady dekorací a kulis v podzemním objektu propojuje jeviště kulisový plošinový výtah. Mezi jevištěm a hledištěm je orchestřiště.

Hygienická zařízení pro veřejnost jsou v šatnovém foyer ve 3. podlaží po stranách chodby vedoucí k výtahům za kruhovým schodištěm, v hlavním foyer ve 4. podlaží na témže místě.

Materiálové řešení: V šatnovém foyer se v přední části, současné kavárně, uplatňuje obklad schodiště, stěn oddělujících provozní schodiště a hygienická zařízení a stěny výtahového portálu tvořený zeleným leštěným kubánským mramorem. Prostor s Národní třídou opticky spojuje obvodová zasklená terčová stěna se svislými fasádními táhly obloženými mramorem. Ostatní stěny včetně skládací do restaurační budovy a zadní stěny šatny jsou z DTD s povrchem tvořeným dýhou v materiálu americký ořech v mořené a matné lakované úpravě, v tomto materiálu je zhotoven i šatnový pult a byl z něho i původní pult bufetu. Stěny oddělující provozní schodiště jsou v části proti šatně pokryté zrcadly vsazenými do dýhovaných rámců, na opačných stěnách provozních schodišť obrácených k hlavnímu schodišti jsou bronzové reliéfy od Jana Simoty. Podlaha šatnové části je tvořena dlažbou ze zeleného kubánského mramoru, na ostatních plochách byl původně koberec zn. RALTEX, dnes je zde červené linoleum (současný interiér kavárny byl realizován dle návrhu architekta Pavla Geiera). Podhled šatnového foyer je kazetový, shodný jako ve vstupní hale, s horní voštinovou výplní plnící funkci osvětlení i vzduchotechniky, tvarované lamelové dřevěné (laťovka, překližka) kazety s oblými rohy mají povrch tvořený dýhou v materiálu americký ořech v mořené a matné lakované úpravě (Jitona). Podhled přechází do restaurační budovy, ve spáře mezi kazetami je osazena skládací stěna. V části podhledu nad pultem bufetu jsou kazety snižené a vyplněné skleněnými svítidly provedenými dle návrhu Františka Víznera. V čelních plochách ukončení podhledu u šatny jsou osazeny válcové reflektory s chromovaným povrchem.

V hlavním sále je strop hlediště tvořen zavěšenými tubusy různých délek, do nich jsou skryté zavěšena světla, boční stěny pokryté kovovými mřížkami členěnými na pruhy řazené nad sebou vytvářejícími obalovou křivku, za níž jsou skryty osvětlovací lávky a technické rozvody, v zadní části jsou průhledy z kabin světelné a zvukové režie. Jeviště má portálovou flexibilní stěnu s oponou. Akustický obklad stěn divadelního sálu za kovovými mřížkami a odrazové panely v zadní části stropu sálu jsou z laťovky a překližky s dýhou z černě mořeného buku, lakovaného na satén mat. Obklad stěn orchestřiště včetně dveří tvoří desky s dýhou americký ořech. Celkové barevné řešení sálu je v odstínech modrých, modrozelených a modrošedých uplatněných u matných nástřiků kovových prvků – mřížek stěn, tubusů stropu, i u měkkých materiálů – raltexového vlněného koberce, hrubé vlněné struktury opony (utkané dílnou Uměleckých řemesel ve Valašském Meziříčí), barvené kůže křesel.

Obklad a dlažba veřejných hygienických zařízení je z tvarovek Rakodur formátu 10 x 20 cm béžové (obklad) a bílé (dlažba) barvy, obklad kladen svisle na celou světlou výšku místnosti, podhled zavěšený „FeAl“ s plnými lamelami šířky 15 cm bílé matové barvy. Předsínky WC s umyvadly

a zrcadly mají stěny i podlahu obložené zeleným mramorem.

Vnitřní zařízení – vestavěné: šatna – věšákové háky z ohýbaných trubek s chromovanou povrchovou úpravou, chromované závěsné štítky s čísly, pult šatny – dřevotřískové desky a smrkový rám pod horní deskou, povrch dýha americký ořech, mořená a matně lakovaná, horní deska z masivu (ořechu, případně buku mořeného na ořech), betonové sokly, drátěný košík, výrobce pultu, obkladů stěn – Jitona;

pult bufetu včetně středové části bufetu – DTD, povrch dýha americký ořech, mořená a matně lakovaná, na výdejní ploše kladená do parketového vzoru, na střední části nerez plech, zásuvky pultu – korpus z masivního buku, pojiždění na bukových lištách v drážce, kování od firmy GEZE (NSR), sokl zvenku olepen kobercem RALTEX, výrobce pultu – Jitona;

skládací dělicí stěna – laťovka odýhována (am. ořech), hrany olepeny masivním bukem mořeným na barvu dýhy, matný lak, kování od firmy GEZE (NSR), výrobce stěny – Jitona;

textilní vertikální žaluzie na prosklené stěně šatnového foyer vedoucí do piazzetty, modrozelené barvy;

divadelní křesla pevná a odnímatelná, s VZT nebo bez VZT, konstrukce tvořena z překližky, laťovky a kovové desky, výplň z roštu z vlnitých pružin, PUR pěny, plsti, juty, hladkého rouna, povrch z přírodní usně barvené, výrobce – Dyha Brno;

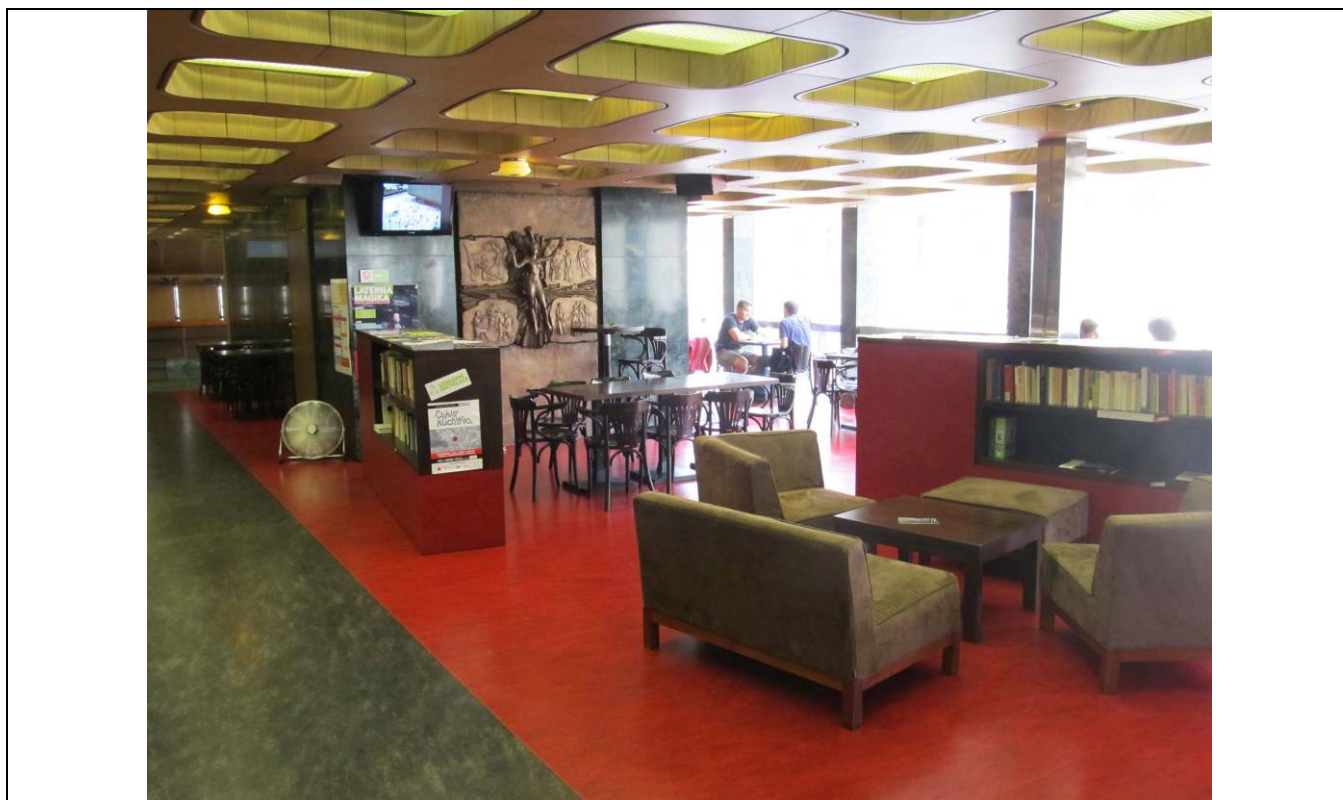
stoly orchestřiště zvedané a spouštěné nůžkovým mechanismem s hydraulickým pohonem, ocelová konstrukce stolu, panel stolu - povrch dýha americký ořech, madlo orchestřiště s vykrývacím skleněným zábradlím – ořech, výrobce – ÚP Bučovice;

technické vybavení jeviště - pojízdné mosty horního prostoru jeviště, provaziště s teleskopickými tahovými tyčemi, pojízdné elektrické kladkostroje, závěsné akustické panely, sklopný akustický panel, pojízdná a otočná šálová ramena s látkami, svítidla, projektory, ad.;

chromované baterie umyvadel.

Nábytek volný - typový: stohovatelné židle orchestřiště provedené z ohýbaného dřeva, výrobce TON Bystřice pod Hostýnem;

šatnové foyer - křesla (shodná jako ve vstupní hale a hlavním foyer) při stěnách v jedné řadě, ve střední části u schodiště ve dvou řadách zády k sobě, doplněná čtvercovými stolky a květinovými stolky, křesla čalouněná, povrch – kůže, sedák spojený s opěradlem, na kovové trubkové chromované konstrukci, výrobce KODRETA Myjava, označení T 2407, autor návrhu Viliam Chlebo, návrh – 1979.

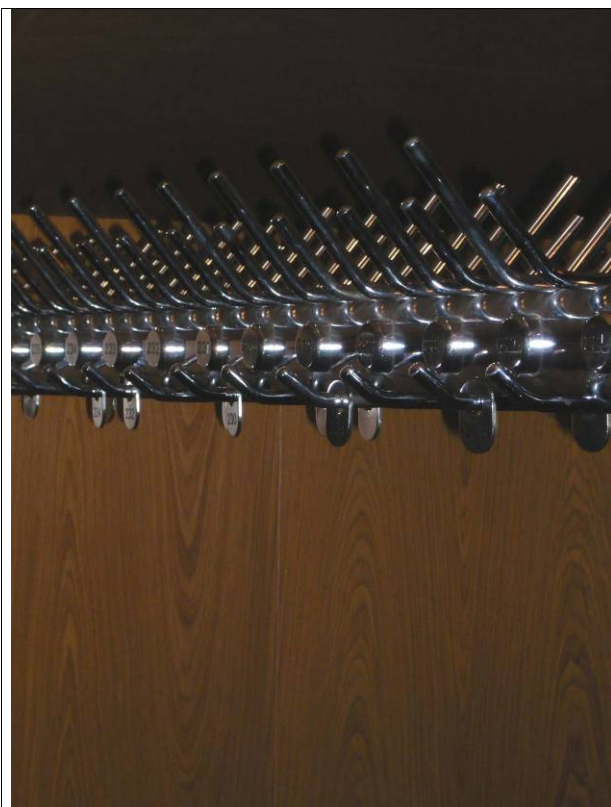
3. NP, současná kavárna, foto 2012.

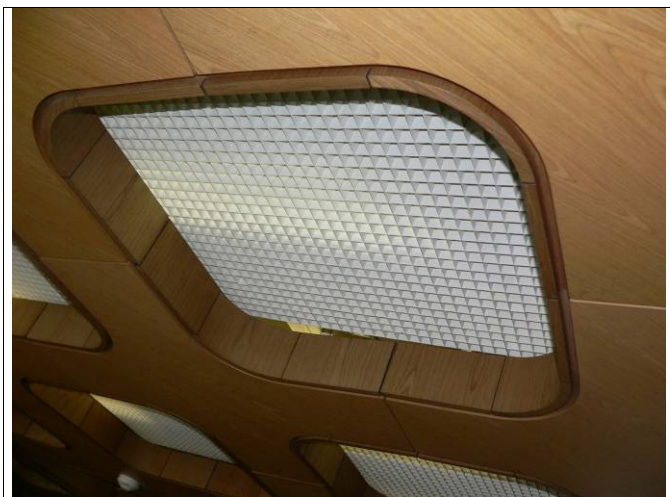
Šatna, foto 2012.

Zrcadlová stěna naproti šatnímu pultu, foto 2012.

Šatna – věšáky s čísly, foto 2012.

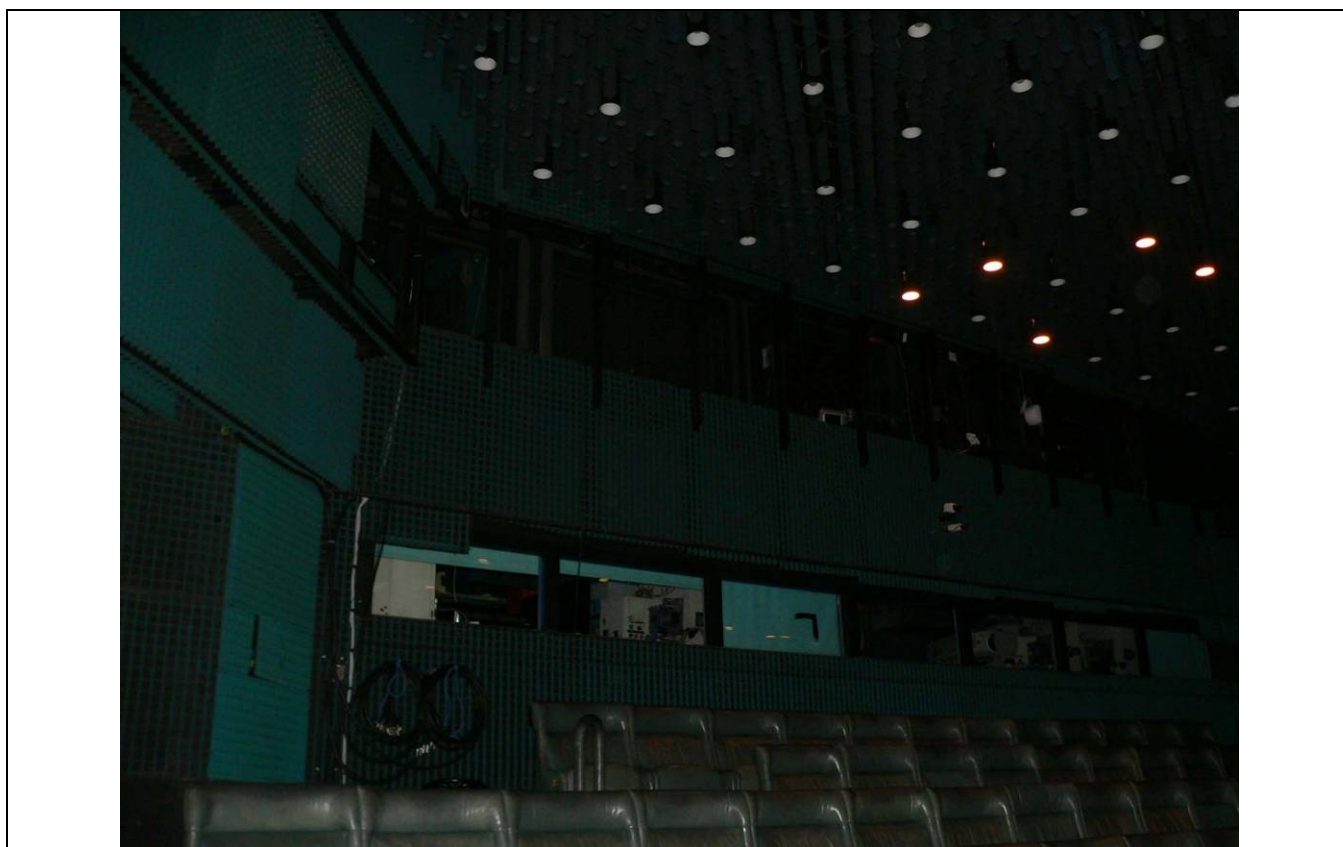
Detail pohledu kavárny a šatnového foyer, foto 2012.

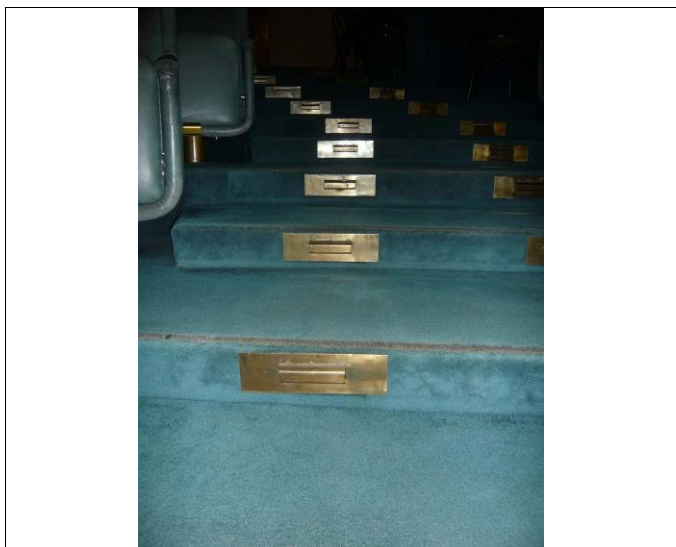
Umyvadlo veřejného hyg. zázemí, foto 2012.

Jeviště, foto 2012.

Horní část hlediště, foto 2012.

Hlediště, osvětlení schodiště, foto 2012.

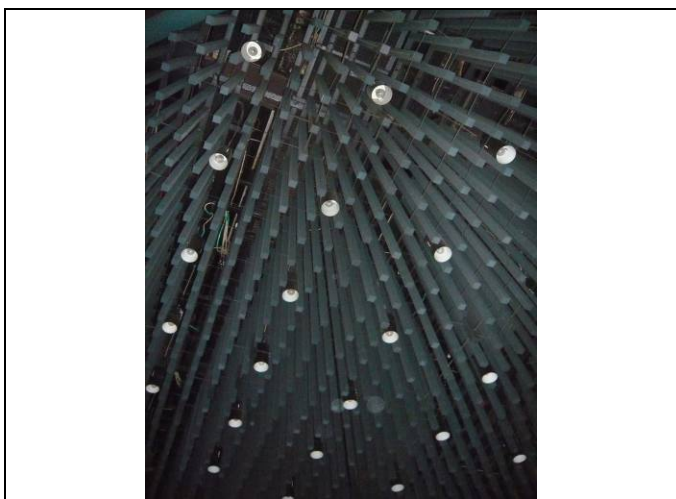
Hlediště - křeslo, foto 2012.

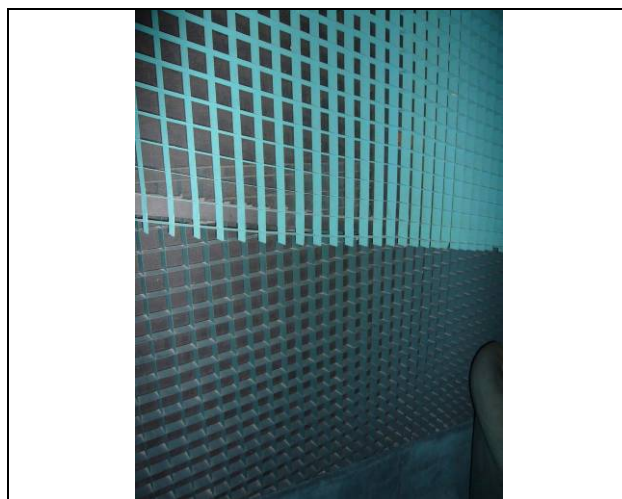
Hlediště, detail zábrany, foto 2012.

Detail upevnění křesla, foto 2012.

Detail akustického stropu, foto 2012.

Detail akustické stěny sálu, foto 2012.

Komunikační prostory – chodby, schodiště, výtahy

Provozní schéma: Propojení nadzemních podlaží objektu s technickými místnostmi a sklady v podzemní části je řešeno kulisovým výtahem (Klemann, půd. rozměrů 170 x 550 cm) a dvouramenným schodištěm v oblasti jeviště a dvouramenným schodištěm při vstupní části. K tomu se v 1. podlaží připojuje druhé dvouramenné schodiště, osobní výtah, vřetenové schodiště ve středním pilíři vedoucí pouze do 2. podlaží a dvě vřetenová schodiště po stranách lávek propojující technický blok za jevištěm. Dvouramenné schodiště v oblasti jeviště končí ve 2. podlaží, jedno z dvojice schodišť při vstupu je ukončeno ve 4. podlaží.

Díky promyšlenému systému vertikálních komunikací není délka provozních chodeb při velikosti objektu nijak enormní. Provozní chodba je vedena ve 2. podlaží podél téměř celé jižní fasády, kde jsou umístěny šatny herců, maskérny, garderoba, atd., dále v 6. podlaží mezi pláštěm budovy na severní a jižní straně a zkušebnou činohry, současným baletním sálem. Kratší dílčí chodby jsou např. ve 2. podlaží ve střední části a pod jevištním prostorem, v 6. podlaží před baletním sálem.

Materiálové řešení: Dvouramenná provozní schodiště při vstupní části mají stupně a podesty tvořeny obkladem a dlažbou ze žuly se smírkovaným povrchem, boční stěny obloženy leštěnou žulou. Čelní stěny jsou kryty hliníkovým obkladem eloxovaným na střední bronz osazeným na ocelové konstrukci. Schodnice z ocelových I profilů opatřené černým matným nátěrem, zábradlí ze třech kovových trubek vedených rovnoběžně s rameny schodiště, dvou ocelových a jedné nerezové, ocelové trubky jsou opatřeny matným černým nátěrem. Podhled je z kovových lamel šířky 15 cm (FeAl) bílé matové barvy. Dveře na schodištích jsou dřevěné s povrchem z bukové dýhy mořené a lakované.

Vřetenová ocelová schodiště mají plechové nástupnice navařené na nosné rouře průměru 200 mm, obvodové stěny plechové s přivařeným drátěným pletivem, povrch tvořen černým nátěrem. Nástupnice jsou polepené gumou.

Společné provozní chodby jsou po celé výšce stěn (nad podhled) obloženy deskami (protipožární desky Thermax, DTD) s bukovou dýhou opatřenou mořením a lakováním na mat, desky jsou upevněny na latích, dveře v těchto stěnách jsou dřevěné dýhované, tvořené souvislým pásem mezi podlahou a podhledem přerušeným ve výšce 210 cm spárou otvírání dveří. Stěny chodby ve střední části půdorysu jsou bílé omítané vápennou štukovou omítkou. Podhled chodeb je kovový lamelový (FeAl) plný nebo děrovaný bílý (podhled v chodbě 2. NP podél obvodových stěn je nepůvodní bílý kazetový), podlaha chodeb je kryta kobercem (JEKOR) na latexové stěrce a cementovém potěru, soklový vlys olepen kobercem.

Jevištní lávky v technickém bloku za jevištěm jsou ocelové s pororošťovými podlahami.

Stěny v technických chodbách neopatřené obkladem jsou omítnuty vápennou štukovou nebo cementovou omítkou (technické chodby v 6. podlaží) a opatřeny latexovým nátěrem bílé barvy, podhledy jsou kovové lamelové, podlahy kryty gumou s penízkovým dekorem (výrobce Matador Bratislava).

Vnitřní zařízení – vestavěné: skříňová stěna v chodbě ve 2. podlaží, sestavená ze čtyř typů skříní – policové, elektroskříň, průchozí a krytu na topení, bez soklu, postaveny na trámcích s přerušením v místě průchozích skříní, přední trámek olepen z viditelné strany kobercem (JEKOR), přes půdu skříní podhledová krycí lišta šířky 60 mm navazující na lištu obložení, materiál – DTD, smrkové dýhované lišty krytu topení, povrch mořená buková dýha, výrobce - ÚP Bučovice.

Zkušebny, sály

Provozní schéma: Zkušebna činohry, dnes využívaná jako baletní sál, je umístěna v 6. podlaží ve střední části půdorysu a výškou zasahuje přes 6. a 7. podlaží. Přístup k ní je provozním dvouramenným schodištěm s výtahem, jediným z dvojice schodišť u vstupní části, které vede až do tohoto podlaží. Před zkušebnou je čekárna pro herce, šatna a hygienické zázemí.

Materiálové řešení: Stěny zkušebny jsou vyzděny dvojitou hrázděnou příčkou se zvukovou mezerou, podlaha je dvojitá dřevěná plovoucí na polštářích s prkennými záklopy, aby bylo vyhověno nárokům na akustiku. Obklad stěn s možností zavěšování různých zařízení je z akustických panelů s pohledovou částí z desek (DTD, překližka) s povrchem z bukové dýhy, mořených a matně lakovaných. Jako izolační výplň je použit ITAVER 12 balený v polyetenové fólii nebo v černém molinu. Výrobce akustických panelů byl ÚP Bučovice. Z bukem dýhovaných desek jsou i dvoukřídlé dveře. Podhled stropu sálu je z kovových děrovaných lamel (FeAl) bílé matové barvy. Dřevěná olšová podlaha je v současnosti pokryta PVC. Stěny sálu jsou nyní doplněny o zrcadla. Obkladem z bukem dýhovaných desek jsou opatřeny i stěny čekárny, podhled je kovový lamelový.

Vnitřní zařízení – vestavěné: rozcvičovací madlo průměru 4 cm z bukového masivu, výrobce – ÚP Bučovice.

Šatny a související místnosti (maskérna, garderóba, čekárny herců, zázemí herců)

Provozní schéma: Místnosti související s hereckým provozem se nacházejí zejména v 2. podlaží. Nové scény, řady šaten doplněné maskérnami a garderobou jsou přístupné z chodeb sledujících obvod objektu a ze střední chodby navazující na provozní schodiště. Některé šatny mají vlastní hygienické zázemí, pro jiné jsou určena společná hygienická zázemí. Další hygienické zázemí je za jevištním prostorem. Na východní straně půdorysu, za půlkruhem hlavního schodiště, jsou místnosti režiséra a sbormistra, na opačné straně, při jevišti, je místnost jevištního mistra. V 6. podlaží je u velké zkušebny kromě čekárny také šatna, čajová kuchyňka a hygienické zázemí.

Materiálové řešení: Obklady stěn šaten, maskéren a garderóby ve 2. podlaží tvoří vేశákové stěny z desek s povrchem z bukové dýhy, ostatní části stěn jsou omítané vápennou omítkou bílé barvy, stejně jako stěny místnosti režiséra a sbormistra. Stěny čekárny herců a šatny v 6. podlaží tvoří desky s povrchem z bukové dýhy matně lakované, ze stejného materiálu jsou šatní tyče. Na podlahách těchto místností je koberec (JEKOR), který je i na soklovém vlysu, na podlaze místnosti jevištního mistra je guma s penízkovým dekorem. Obklad a dlažba hygienických zařízení jsou z tvarovek Rakodur formátu 10 x 20 cm béžové barvy, obklad kladen svisle na celou světlou výšku místnosti. Podhled všech místností je zavěšený (FeAl) s lamelami šířky 15 cm bílé matové barvy, plnými nebo děrovanými, případně omítaný.

Vnitřní zařízení – vestavěné: maskérské a líčící stolky z desek s povrchem z bukové dýhy, mořené a matně lakované, doplněný zrcadlem a osvětlovacím panelem, „mokré“ stolky mají typový nerezový dřez a plech na krycí desce, nerezová baterie, chromovaná tyč jako opěrka nohou, výrobce – ÚP Bučovice;

kuchyňská linka ASTA, provedení v buku, výrobce – Jitona;

skříň z desek s povrchem z bukové dýhy, mořené a lakované.

Nábytek volný – typový: židle u maskérských a líčících stolků, pojízdné, s kovovou chromovanou konstrukcí, polstrované látkové včetně područek, výrobce – Kovona Lysá nad Labem;

polohovací křesla v maskérně.

Technické prostory vč. zázemí personálu (technické zázemí objektu, prostory jevištní techniky)

Provozní schéma: V přízemí navazují na sklady Nové scény umístěné v podzemním objektu další skladové prostory (sklad svítidel, sklad zvukařů) umístěné v pravé podnoži při pohledu z Národní třídy, denní místnosti personálu (původně zvlášť denní místnost pro kuřáky a denní místnost pro nekuřáky), šatny a hygienické zázemí jsou umístěné v levé podnoži, dále již při vstupní hale je zázemí uvaděček a původní pokladna. Další pokladna byla ve východní části půdorysu, zde za půlkruhovým schodištěm je sklad úklidu, hygienické zázemí a původní místnost lékaře, dnes kancelář.

Další technické místnosti jsou v 2. podlaží, před jevištěm jsou to při severní fasádě strojovna orchestřiště a dílna mechaniků, vedle jevištního prostoru sklad čalouníka, sklad zbraní a sklad rekvizit. Ve 4. podlaží v zadní části jeviště je kinokabina pro přední projekci, kinokabina pro zadní projekci je prostoru za jevištěm. Průběžná jednoduchá promítací okna mají z vnitřní strany odnímatelné kryty. V 5. podlaží je režijní technický blok osvětlovačů a zvuková režie, tyto prostory mají dvojité akustické příčky. Za hledištěm jsou prostory televizní režie a televize. Je zde i strojovna výtahů umístěná ve východní části půdorysu a strojovny VZT. V 6. podlaží je nad prostorem jeviště dílna se šatnou a hygienickým zázemím, strojovna VZT, dále prostor provaziště nad velkou částí hlediště, zvuková kabina v zadní části hlediště a strojovna vzduchotechniky, regulace, ústředního vytápění a elektro ve východní části půdorysu.

Materiálové řešení: Podlahy vstupních chodeb a předsíní personálu umístěných v podnožích objektu jsou v návaznosti na povrch piazzetty tvořeny kamennou dlažbou, stěny jsou omítané, podhled kovový lamelový (FeAl) bílé barvy. Obklad stěn denních místností v přízemí je tvořen deskami s mořenou a lakovanou bukovou dýhou, na podlahách je koberec JEKOR, ten je i v šatnách, kde jsou ale stěny omítané. Podhledy jsou kovové lamelové (FeAl) bílé barvy.

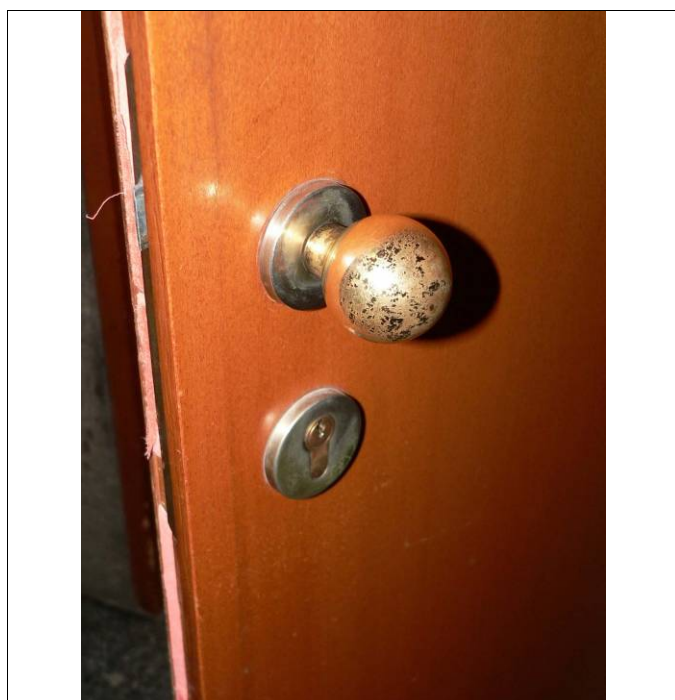
Stěny technických prostor jsou zpravidla tvořeny vápennou nebo cementovou omítkou opatřenou bílým latexovým nátěrem. V místnostech náročných na akustiku (kinokabiny, režie, strojovny VZT, výtahu, ad.) jsou stěny opatřeny akustickým obkladem IZONORT. Podhled je kovový lamelový (FeAl) bílé a modrozelené barvy (akustický), plný nebo děrovaný. V místnostech náročných na akustiku je nad podhledem minerální plst PYRAL nebo je použit závěsný podhled IZONORT. V některých strojovnách je podhled plechový a podlahy tvořeny cementovým potěrem, někdy s dlažbou. Nášlapné vrstvy podlah ostatních technických místností jsou zpravidla tvořeny modrozelenou gumou s penízkovým dekorem.

Obklad a dlažba hygienických zařízení a čajových kuchyní je z tvarovek Rakodur formátu 10 x 20 cm béžové barvy, obklad kladen svisle na celou světlou výšku místnosti.

Vnitřní zařízení – vestavěné: kuchyňská linka ASTA, provedení v buku, výrobce – Jitona; skříně, závěsné skřínky, regály, odkladní a pracovní stoly z desek s povrchem z bukové dýhy, mořené a lakované.

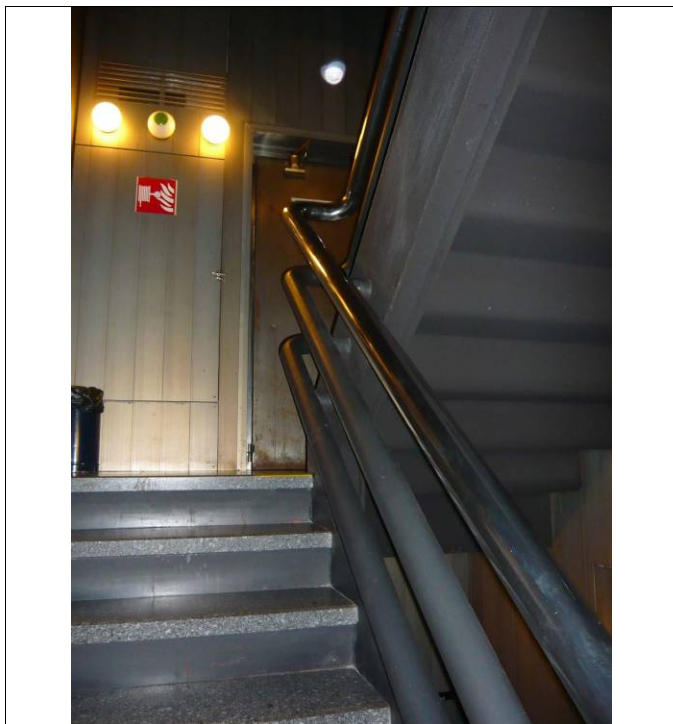
Chodba mezi šatnami, 2. NP, foto 2012.

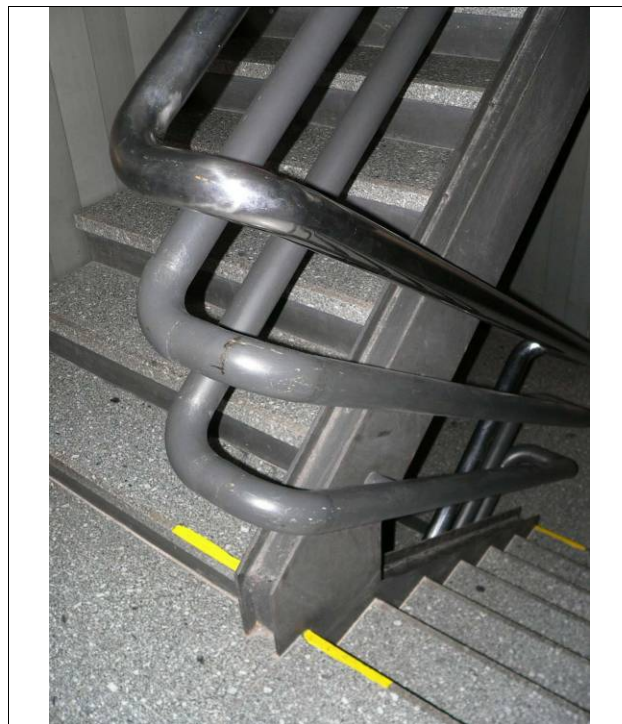
Detail dveří, foto 2012.

Podesta provozního schodiště, foto 2012.

Provozní schodiště, foto 2012.

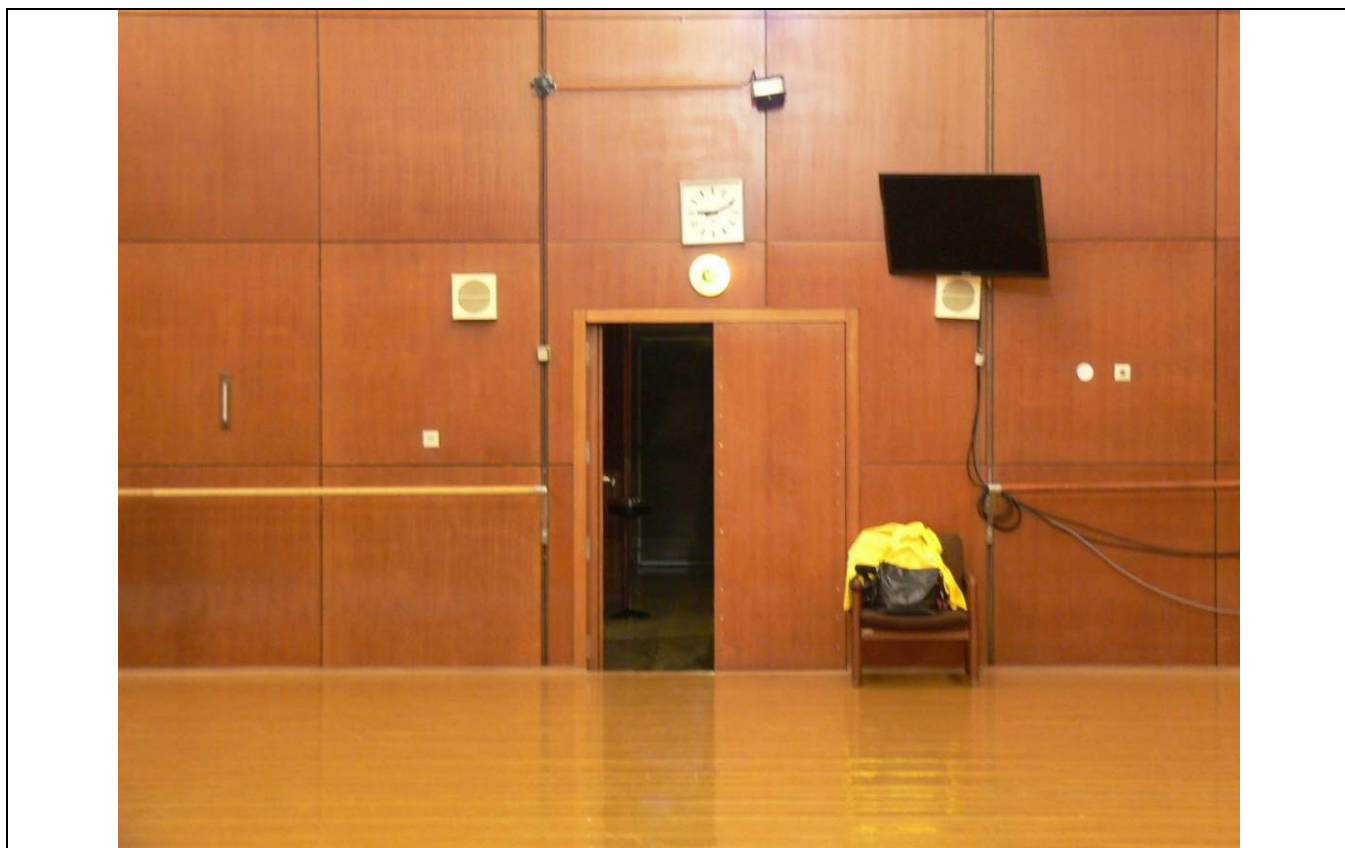
Detail zábradlí, foto 2012.

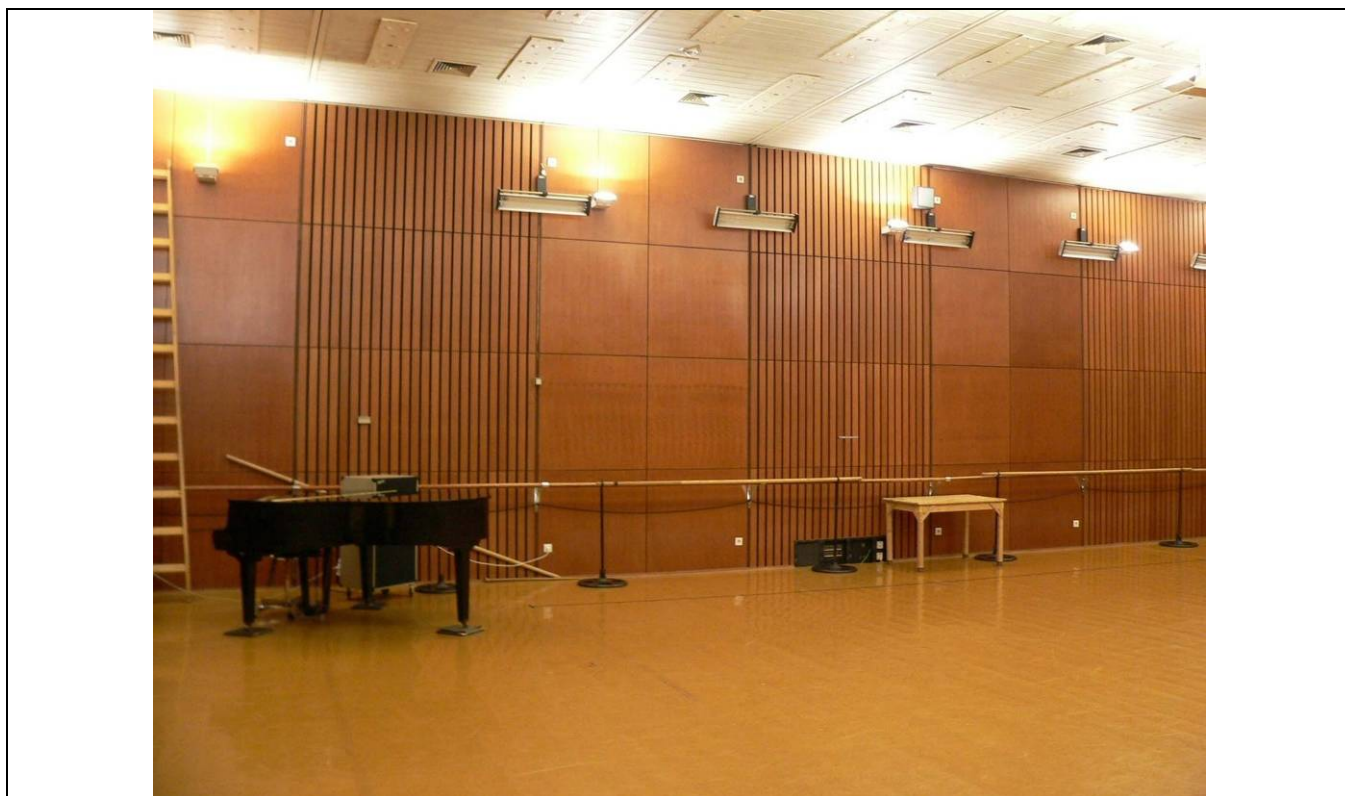
Detail napojení schodnic, foto 2012.

Vřetenové schodiště v jevištním prostoru, foto 2012.

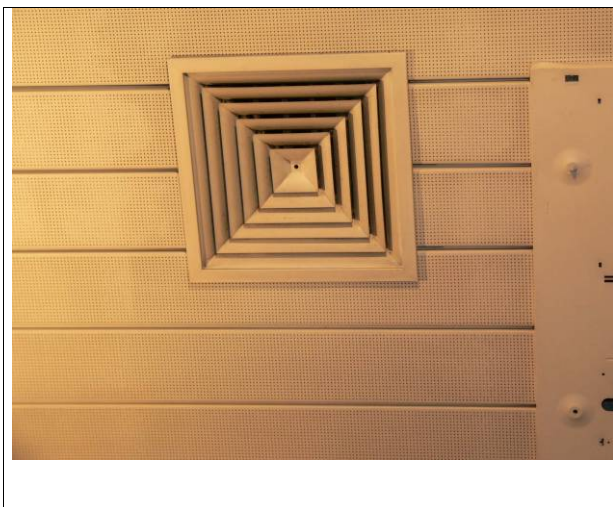
Zkušebna činohry, dnešní baletní sál, 6. NP, foto 2012.

Stěna baletního sálu s akustickými panely, 6. NP, foto 2012.

Baletní sál, foto 2012.

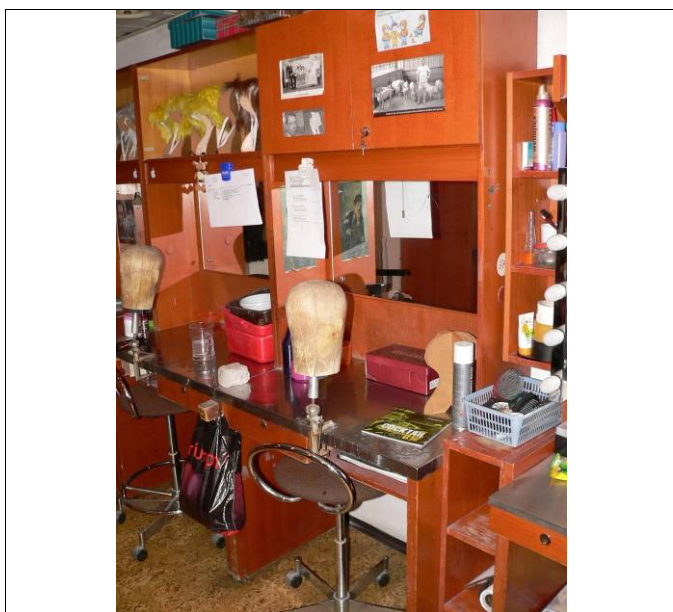
Detail pohledu baletního sálu, foto 2012.

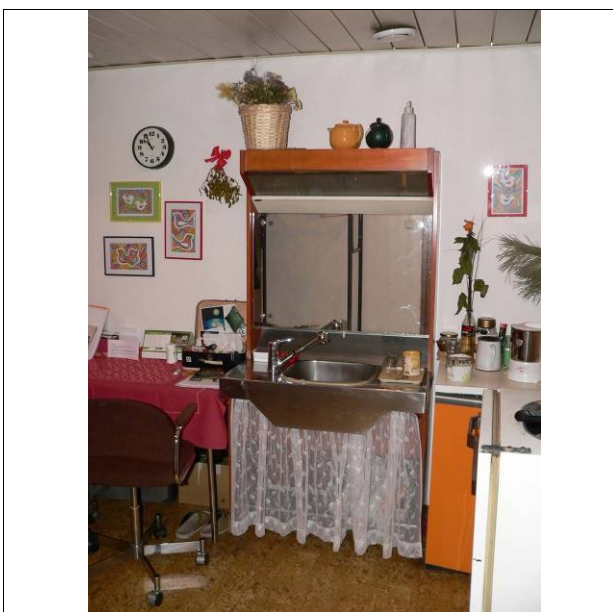
Šatna, 2. NP, foto 2012.

Maskérna, 2. NP, foto 2012.

Šatna, foto 2012.

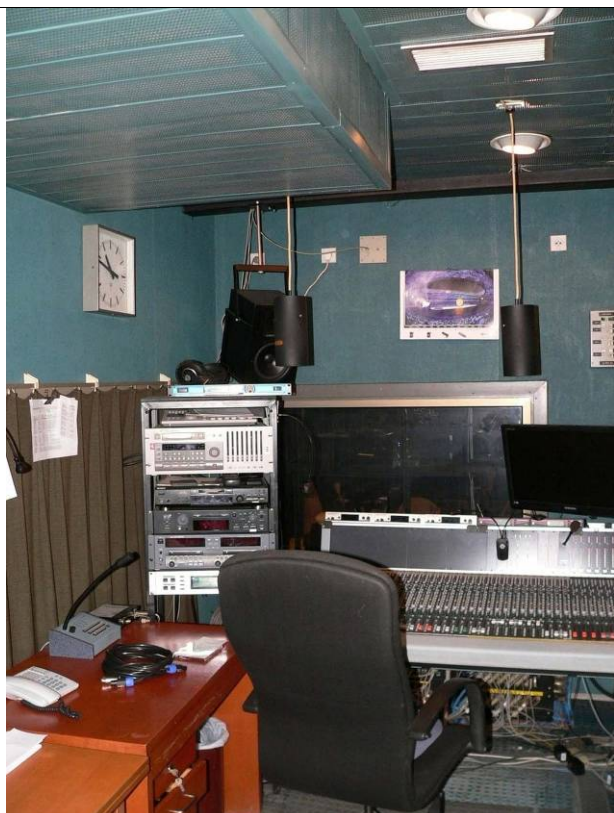
Maskérna, foto 2012.

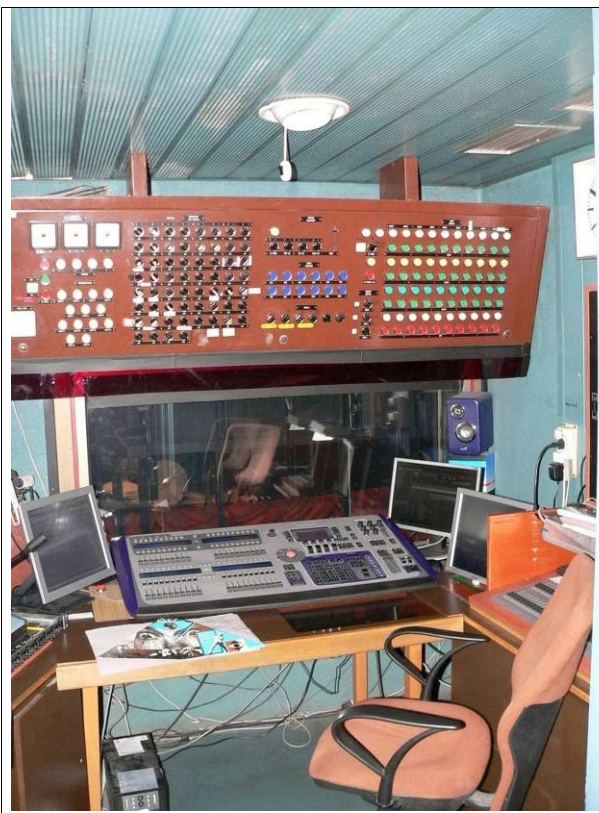
Šatna, foto 2012.

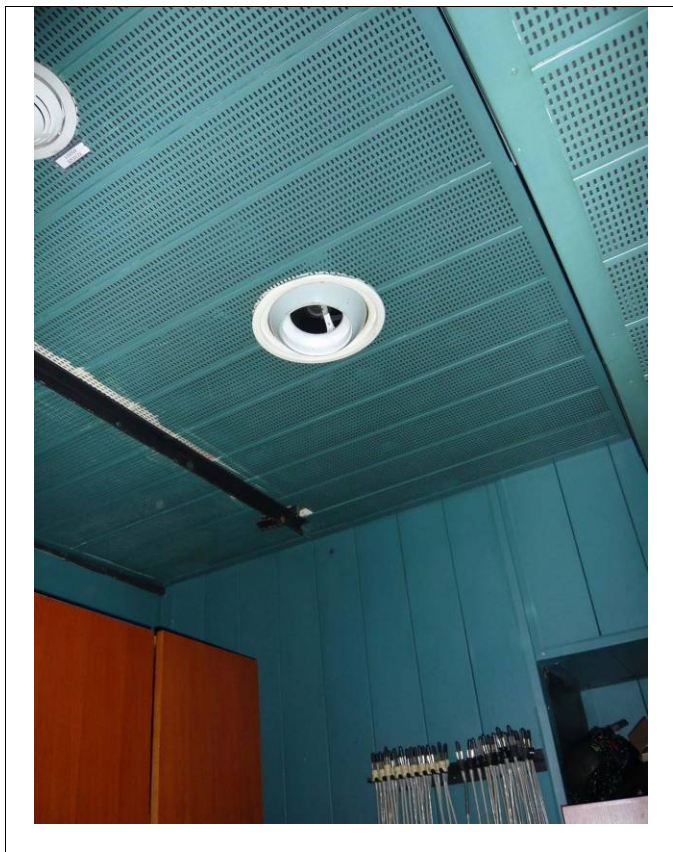
Hygienické zázemí u šatny, foto 2012.

Technický blok hlediště, foto 2012.

Technický blok hlediště, foto 2012.

Akustický obklad technického bloku hlediště, foto 2012.

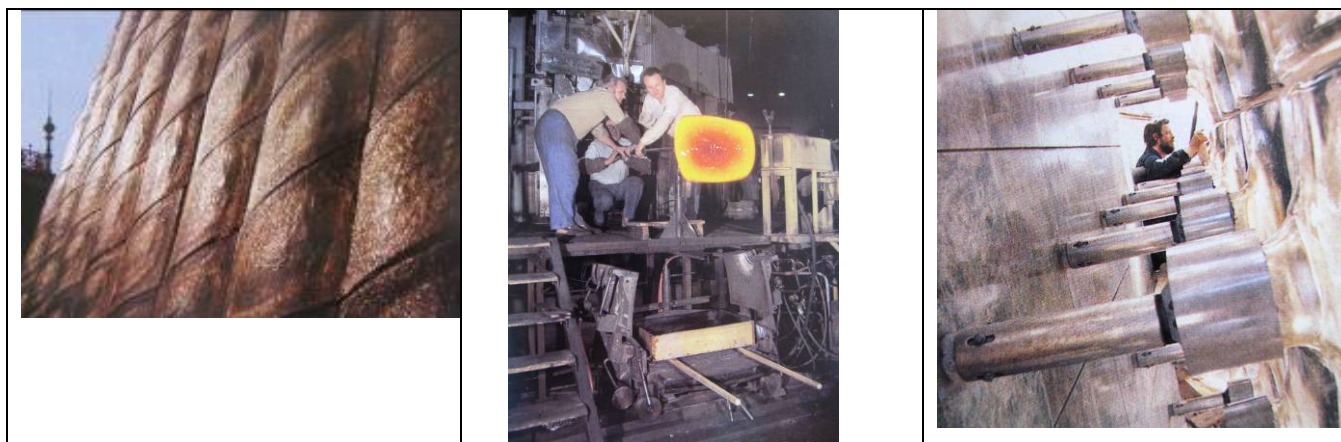

Podlaha chodby v technickém provozu, foto 2012.

Průhled schodištěm ze 4. NP (hlavní foyer) do 3. NP, kde je kavárna NONA a šatnové foyer, zelený mramorový obklad schodiště, vpravo skleněný světelný objekt P. Hlavy a J. Štursy, foto 2012.

Všechny objekty dostavby mají společné atypické autorské řešení doplňků interiéru a mobiliáře, od dlažby k nábytku a osvětlení. Objekt Nové scény měl být ale ze všech tří budov ten nejrepresentativnější. Jako největší, tehdy nově budovaný kulturní stánek, byl tento projekt ostře sledován veřejností i politickými činiteli. Možná díky této pozornosti, možná i kvůli krátkému časnému termínu pro dokončení, bylo nutno řešit výběr autorů co možná bezkonfliktně. Proto asi nalezlo uplatnění tolik veřejně i politicky a veřejně činných umělců. Zároveň ale byla celá architektura pojednána výrazně výtvarným způsobem, ať už se jednalo o exteriér, vnitřní komunikační prostory, schodiště či podhledy stropů jednotlivých podlaží. Zejména velkorysé pojetí foyer 3. NP se šatnami a barem a foyer 4. NP s předsálím hlavního sálu bylo promyšleno do nejmenšího detailu. Pravda ale je, že nejvýznamnější úkol v projektu celkové dostavby bylo řešení fasády Nové scény, originální obvodový plášť exteriéru.

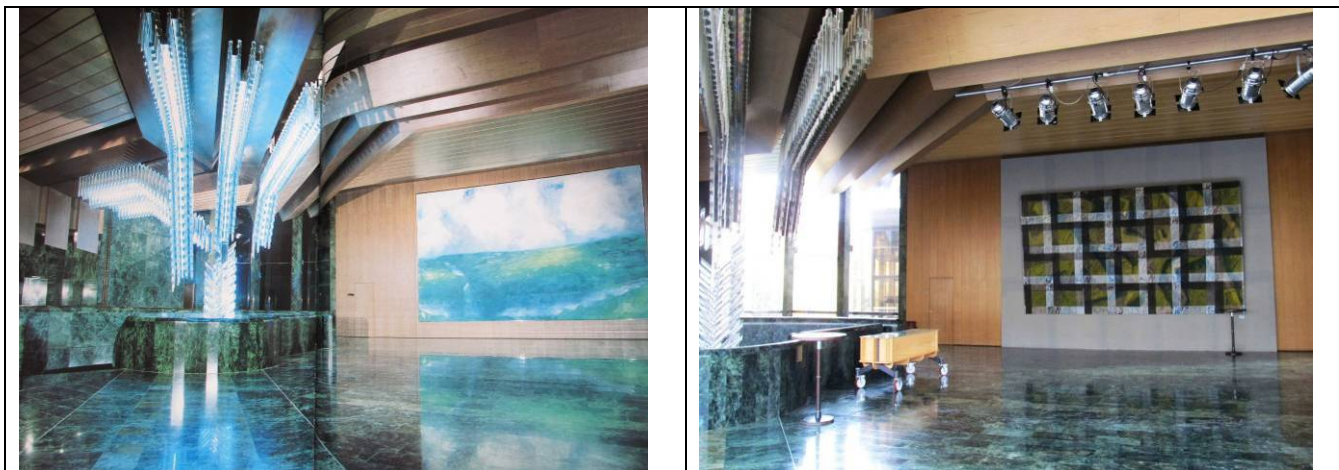
Detail skleněné fasády (vlevo), výroba skleněných prvků fasády v huti skláren Kavalier v Sázavě (uprostřed), detail uchycení skleněných prvků fasády, dobové foto, (publikace Šnejdar, J., kol.: Národní divadlo 1987).

Umělecká komise jím pověřila Karla Pragera a v té době již světově proslulého sklářského výtvarníka Stanislava Libenského. Libenský se na tomto úkolu podílel samostatně, přesto je ale jeho sklářské umění vytvářené téměř půl století nedílně spojeno s jeho spolupracovnící a partnerkou Jaroslavou Brychtovou. Dvojice, jíž si dodnes váží celý odborný svět, svými výsledky prokázala, že při citlivém uměleckém zpracování souzní tavené sklo působivě s atmosférou jak historické, tak i současné architektury. Unikátní výtvarné řešení pláště budovy Nové scény navrhl Stanislav Libenský v letech 1982–1983 ze zvukotěsných skleněných tvárnic v originálním pojetí, které proměňuje fasádu ve velkolepou reliéfní mozaiku. Vznikla řada variant, které zkoumaly nejlepší poměr několika aspektů - měřítko, materiál a schopnosti výtvarného projevu ideově zapůsobit. Velká pozornost byla věnována povrchovému designu skleněného tvaru, jeho barvě a průsvitnosti. Aby se výsledná barva přiblížila barevnosti elektrofloatu, který tvoří fasádní plochy navazujících objektů, bylo nutno původní žlutozelenou barvu skloviny ozářit radioizotopy a upravit tak na světle hnědou barvu (proběhlo v Ústavu pro výzkum, výrobu a využití radiotopů v Praze – Hostivaři). Záměrně měla tato barva ladit s barevností pískovcové fasády historické budovy.

Pohled na fasádu, detail skleněných tvárnic a celek, foto z náměstí, 2012

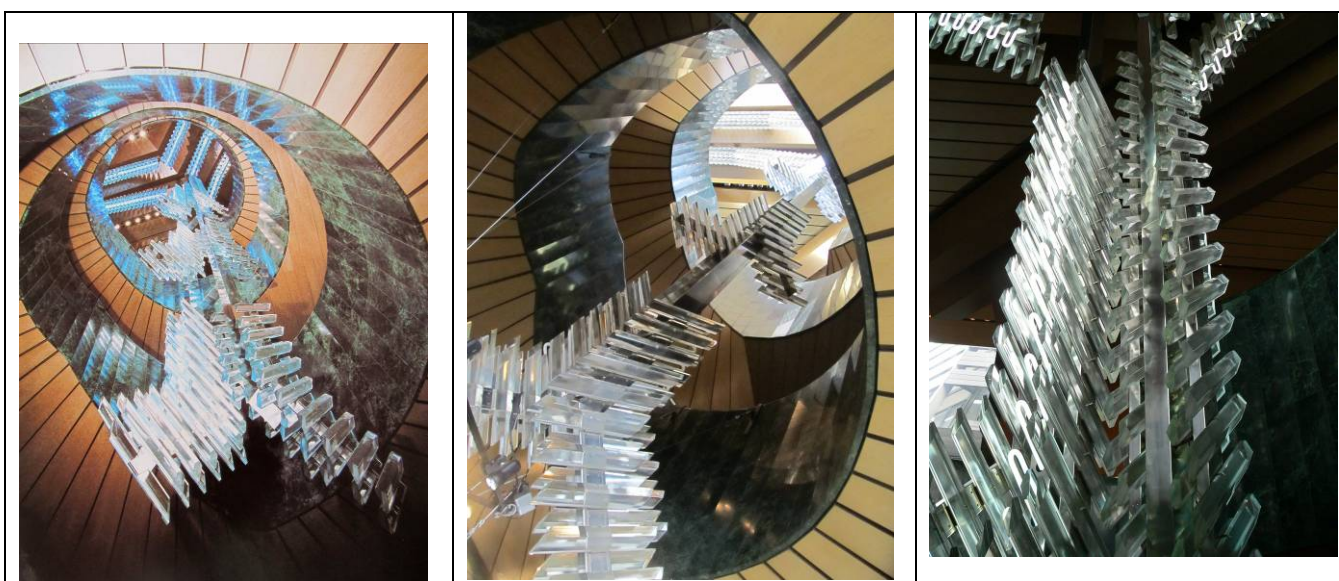
Druhé monumentální dílo, skleněný objekt procházející kruhovým schodištěm z přízemí do 4. podlaží, nasvětlený barevnou škálou neónových trub, poznamenalo zase charakter celého interiéru, tedy přinejmenším jeho veřejně přístupné části. Jeho autory jsou sklářští výtvarníci Pavel Hlava a Jaroslav Štursa, opět ve spolupráci s Karlem Pragerem. Zejména Pavel Hlava byl špičkový sklářský výtvarník, ačkoliv byl ve své době známější (a oceňovanější) v Japonsku a Spojených státech než v Československu. Originální svítidlo tvoří chromová konstrukce osázená více než tisícovkou křišťálových hranolů. Světelný objekt je součástí kompozice prostoru a je zavěšen do celého vertikálního prostoru kruhového schodiště. Objekt výtvarně ovlivňuje prostor všech podlaží, jimiž prochází, graduje ale v horním prostoru hlavního foyer ve 4. podlaží (jedná se o nejvýznamnější interiér divácké části). Výtvarná kompozice stropu od Karla Pragera přechází do svislých ploch stěn, uzavírá současně prostor kruhového schodiště a vymezuje boční stěnu s obrazem Česká krajina. Autorem obrazu, který má vnést do tohoto interiéru „impozantnost a krásu české krajiny,“ (soutoku Vltavy a Labe), je František Jiroudek (v letech 1961-1970 působil jako rektor na Akademii výtvarných umění). V roce 2010 byl obraz překryt plátnem od malíře Václava Bláhy s názvem Obraz II. Jedná se o akryl na plátně z roku 1999.

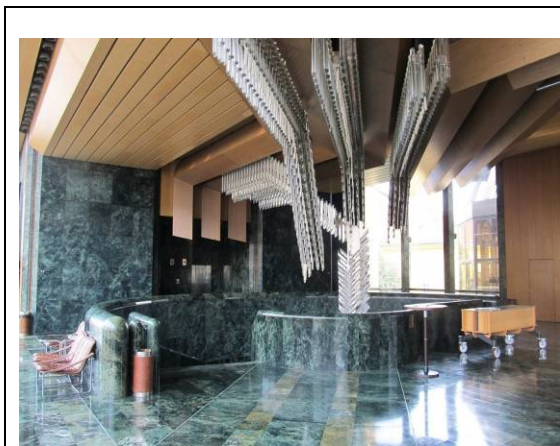
Pohled do foyer ve 4. NP s obrazem Česká krajina, autor František Jiroudek, dobové foto, 1987 (vlevo), současný pohled do téhož prostoru, instalace Václava Bláhy s názvem Obraz II. překryla původní obraz, instalace 2010, foto 2012.

Dobový pohled na foyer 3. NP s barem, foto 1987 (vlevo), současná kavárna NONA, 3. NP, foto 2012 (vpravo).

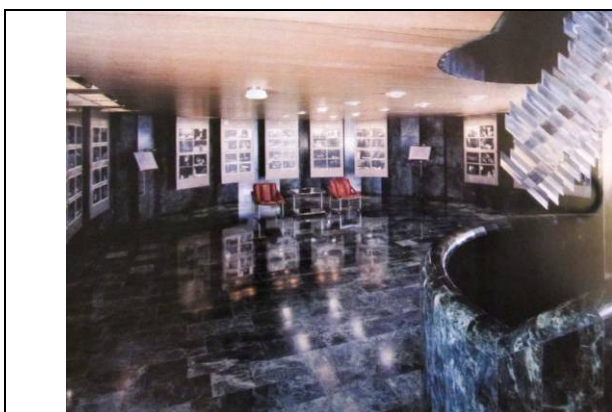

Průhled hlavním schodištěm, foto 1987 (vlevo), foto 2012 (uprostřed), detail skleněného světelného objektu (vpravo).

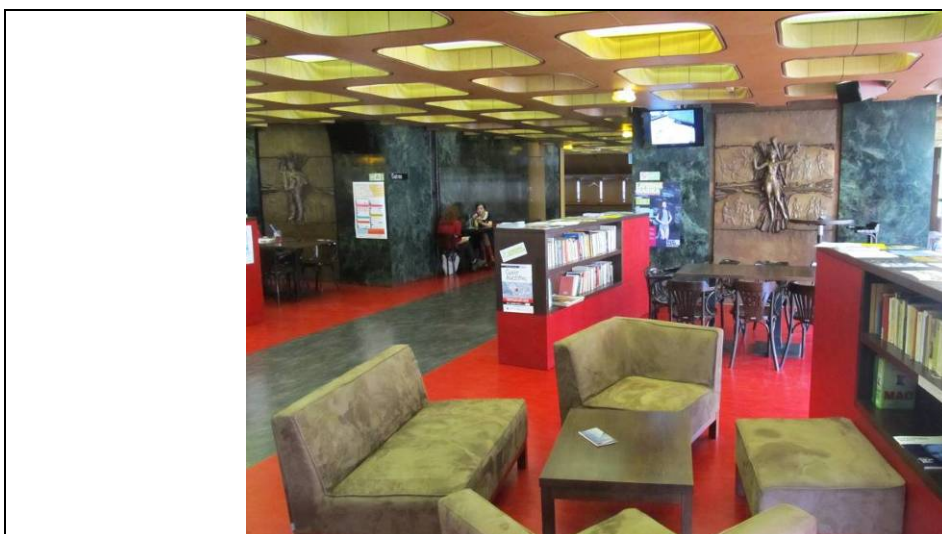

Vrchol schodiště i objektu ve 4. NP (vlevo), detail svítidla nad barem (3. NP) (vpravo), F. Vízner, foto 2012.

Ve druhém podlaží je kruhové schodiště rozšířeno o podestu s výstavním prostorem pro současnou tvorbu, kde se původně pořádaly tematické výstavy vážící se k repertoáru Národního divadla. Dnes je tento prostor osazen plazmovou obrazovkou, na níž běží upoutávky a scény z aktuálních představení. Původní komorní charakter výstavního prostoru s nábytkem a nasvětlením je ale ztracený.

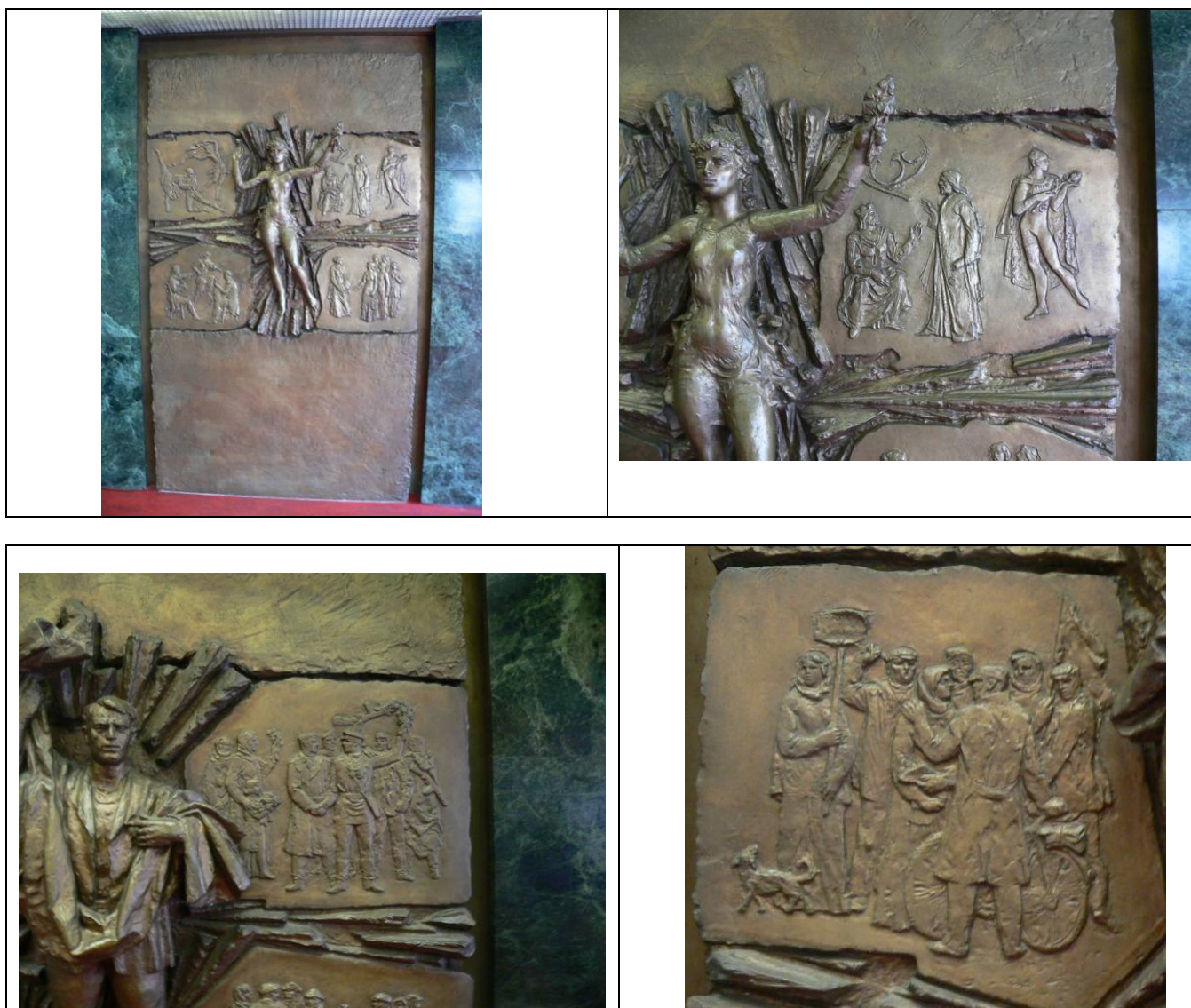

Pohled do výstavního prostoru, foto 1987 (vlevo), současná podoba, foto 2012 (vpravo).

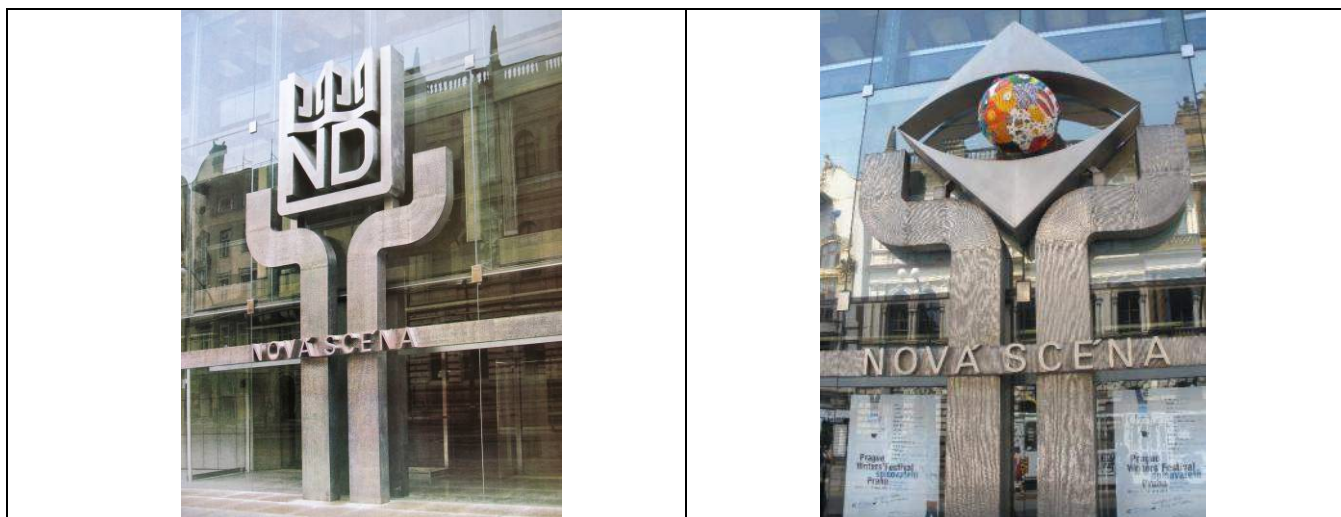
Pohled do dnešní kavárny NONA na Simotův reliéf, v pozadí průchod k šatnám, nový design interiéru arch. Pavel Geier, foto 2012.

Foyer 3. podlaží je doplněno dalšími uměleckými díly. Na stěnách oddělující šatny jsou umístěny dva reliéfy od Jana Simoty, které propagovaly politické poslání doby. Sochař měl s podobnými úkoly již předchozí zkušenosti, byl mimo jiné také autorem reliéfů bronzových dveří na památníku (tehdy mauzoleu) na Vítkově. Reliéfy na Nové scéně byly ideově formulovány podle libreta na téma Humánní poslání umění v socialistické společnosti (výjevy s tématy Umění boje a Umění radosti). Jan Simota je další veřejně a pedagogicky činný umělec, který se v dostavbě angažoval. Působil na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze a to od roku 1950 kdy nastoupil jako asistent až do roku 1985, kdy končil jako rektor.

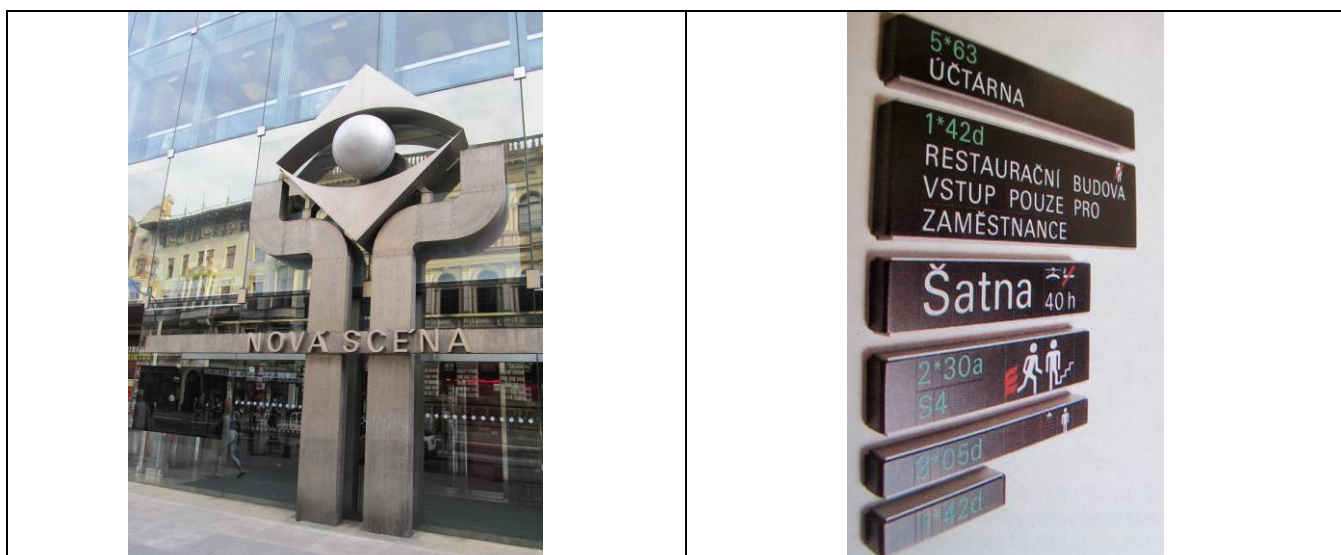

Detaily reliéfů J. Simoty, Umění radosti (nahore) a Umění boje (dole), 3. NP, příčka mezi kavárnou a šatnou, foto 2012.

Karel Prager je nejen autorem interiérů, ale podle jeho návrhů se realizovala i např. dodnes dochovaná kožená sedadla hlediště hlavního sálu (interiér divadelního sálu je společným dílem s Martinem Sladkým) nebo charakteristický emblém nad hlavním vstupem ve tvaru stylizovaného lipového listu. Emblém ale změnil s přeměnou instituce na Laternu magiku v roce 1992 svou podobu a dnes je zde namísto středního loga s písmeny stylizované „oko“.

Emblém nad hlavním vstupem do Nové scény, vlevo dobové foto 1987, vpravo současná podoba s „opletením“ v rámci akce guerilla knitting v roce 2010.

Vstup do Nové scény v roce 2012 (vlevo) a vizuální kód aplikovaný do všech objektů dostavby (vpravo), autor K. Prager